China Miéville

Amalgám

(The Tain)

To světlo působilo tvrdě. Jako by se ztěžka opíralo o asfalt, londýnské zdi v něm vypadaly ploše. Bylo skličující: kradlo barvám jejich hloubku.

Na betonové zídce podél jižního nábřeží ležel muž. Pravou rukou si přikrýval obličej, skrz prsty mhouřil oči proti vybledlé obloze a pozoroval plynutí mračen. Ležel tady nehybně na zádech už delší dobu. Během noci chvílemi sprchlo a město bylo ještě namoklé. Muž ležel v dešťových kalužích. Šaty nasáklé vodou.

Naslouchal okolním zvukům, ale nepostřehl v nich nic zajímavého.

Stále si stínil oči a občas se rozhlédl. Pozoroval chodník vpravo, posetý kalužemi. Zkoumal je pečlivě, trochu obezřetně, jako by to byly živé bytosti.

Konečně se posadil a spustil nohy přes okraj zídky. Řeku měl teď za zády. Naklonil se dopředu nad cestičku pro pěší, místy pokrytou špinavými loužemi. Upřeně sledoval jejich nepatrně zčeřenou hladinu.

Jednu z kaluží měl přímo pod obličejem, ale svůj odraz v ní podle očekávání nenašel.

Napínal zrak, dokud na hladině nerozpoznal pohyblivé vzory: mlhavý závoj, náznaky barev a tvarů, pohybující se po tenké slupce vody, nesrozumitelné, ale nikoli náhodné, řídící se podivnými, nevyzpytatelnými vrtochy.

Zvedl se a odkráčel pryč. Za jeho zády dopadaly na hladinu Temže paprsky slunce. Nerozptylovaly se, nerozpadaly se na pohyblivé říční hladině ve spršku drobných světelných šípů. Stalo se s nimi něco jiného.

Kráčel středem chodníků a cestiček, aby měl dobrý rozhled. Šel rychle, ale ne nervózně. Na rameni mu poskakovala puška. Občas si

ji přehodil dopředu a nesl ji tak, že mu poskytovala spíš povzbuzení než reálnou možnost obrany.

Rozhodl se přejít řeku. Zastavil se ve stínu oblouku Grosvenor Bridge a vyšplhal po nosnících konstrukce nahoru. V místech, kde původně byla klenba plná stínů, teď v mostu zely otvory, kterými se probíjely silné paprsky světla; zůstaly tu po nedávných událostech. Muž se dírami namáhavě vysoukal nahoru.

Vynořil se v kráteru železničních kolejí. Výbuch tu rozstříkl rozbité cihly a pražce do soustředných kruhů. Kolejnice popraskaly, zbortily se a vzedmuly do strnulé vlny. Teď muže obklopovaly ze všech stran. Pomalu postupoval kolem nich až do míst, kde zůstaly rovné koleje.

Před několika měsíci, možná právě v okamžiku výbuchu, uvízl na mostě vlak. Od té doby tu zůstal. Zdál se úplně neporušený: dokonce i okna byla celá. Dvířka kabiny řidiče zůstala otevřená.

Muž se zachytil otevřených dveří, ale nenahlédl dovnitř a nepřejel rukou po řídicím pultu s přístroji. Využil dvířka místo žebříku a vyhoupl se na plochou střechu vlaku. Tady se vztyčil, uchopil pušku a rozhlédl se.

Jmenoval se Sholl. Dnes už byl vzhůru tři hodiny a procházel městem, ale zatím nespatřil ani živáčka: Odsud ze střechy vlaku se Londýn zdál pustý.

Jižním směrem leželo rumiště bývalé elektrárny v Battersea Bez ní se linie obzoru zdála nezvyklá: pořád ho ještě překvapovala. Dohlédl i na průmyslovou čtvrť za bývalou elektrárnou -její budovy byly poškozeny mnohem méně - a dál za ní na trakt domů, které vypadaly téměř jako před válkou. Na severním břehu stála zdánlivě nedotčená Listerova nemocnice, a také střechy Pimlica ještě působily poklidně a mírumilovně - až na to, že tu hořely ohně a nad severním Londýnem se šířily sloupy jedovatého dýmu.

Řeku ucpávaly vraky. Za rozpadávajícími se vlečnými čluny, které byly v těchto místech vždycky, vykukovaly přídě policejních člunů a trupy potopených vojenských vrtulníků. Remorkéry převrácené břichy vzhůru připomínaly rezavějící ostrůvky. Temže všechny tyto překážky pomalu obtékala.

Protože se světlo odmítalo na hladině řeky tříštit, podobala se vyschlému inkoustu, táhnoucímu se přes papírový model Londýna. Tam, kde se pilíře mostu nořily do vody, mizely bez odrazu do hry světla a temnoty.

Před časem by Sholl zdánlivě opuštěné město prozkoumával se směsí strachu a osamělosti. Tyto pocity ho ale postupem času omrzely a s nimi i lačná zvědavost, kterou vždy rychle vystřídala tíseň. Zamířil po střechách vagonů na sever. Hodlal projít po kolejích mezi zdmi Londýna na nádraží Victoria Station.

Z místa vzdáleného několik kilometrů odsud, směrem na South Kensington, zaslechl pronikavý mňoukavý zvuk. Sevřel pušku. Ze vzdálených ulic se vznesla mnohatisícová masa nerozlišitelných těl. Nebyli to však ptáci. Hejno se nepohybovalo v ptačích kruzích, ale v křečovitých záškubech, a měnilo rychlost a směr s překotností, jaké by ptáci nebyli schopni. Bytosti se za švitoření a štěbetání trhaně pohybovaly k jihu.

Sholl je pozoroval v letu. Věděl o nich, že se živí zdechlinami. Nesly drsně ironické pojmenování *holubičky* a dokázaly člověka ošklivě zranit nebo i zabít, ale jak Sholl očekával, ignorovaly ho. Hejno mu znervózňujícím pohybem přelétlo nad hlavou a obrysy jednotlivých holubiček přitom rozeznával jen nejasně.

Každou holubičku tvořily dvě lidské ruce od zápěstí dolů, spojené palci a třepotající se v groteskním, přízračném pohybu. Sholl se za nimi už nedíval. Naklonil se a pozoroval hladinu Temže pod sebou, pod holubičkami, vodu, v níž se nezrcadlilo vůbec nic.

Město nebylo samozřejmě prázdné. V poledne se začaly ozývat různé zvuky signalizující život i tu a tam propukající boje.

Sholl stál ve Victoria Street za nepojízdným autobusem, ve kterém bydlel. Byl to novější dvojpatrový typ, s okny opatřenými mřížemi s dalšími přivařenými tyčemi navíc. Trup vozidla byl neodborně pobitý ocelovými pláty. Stále bylo znát číslo jeho linky - 98, a na bocích zůstaly útržky reklam. Uvnitř si Sholl nashromáždil zásoby jídla a paliva, knihy, a také pár dalších věcí doporučovaných v příručkách pro přežití.

Z Bromptonu uslyšel zvuky přestřelky. Zaslechl, že kamsi západně od Sloane Square se přemístilo malé vojenské komando, a tento hluk to mohl potvrzovat. Neměl tušení, s kým nebo čím asi bojují, ani jak dlouho se mohou udržet.

Od doby, co naposledy slyšel ve městě dělostřeleckou palbu, už uplynulo pár týdnů. Odpor obránců postupně slábl. V poslední době si alespoň mohl být jistý tím, že všechny výstřely, které slyší, pocházejí od potenciálních spojenců. Během prvních několika týdnů války používali nepřátelé stejné, funkčně shodné zbraně s obránci. Byla by to - aspoň z definice, pomyslel si Sholl ironicky - vyrovnaná válka, doslova zrcadlově vyvážená, až na dvě věci. Nájezdníci se vynořili naprosto nečekaně v samotném srdci města. Londýňané se stejně jako obyvatelé Tróje vzbudili s imágy přímo ve svém středu. Vojsko hned vyrazilo do ulic, bitevní lodě chránily město zevnitř a kryly Westminster a většinu nábřeží.

Druhým faktorem hrajícím ve prospěch imág bylo to, že tyto bytosti dokázaly měnit své zvyky. Začaly s důvěrně známou výzbrojí, kterou si přinesly s sebou, ale brzy objevily nebo se rozpomněly, že se na ni nemusí omezovat, že přece mají k dispozici i jiné metody vedení války. Jejich generál je naučil, jak si počínat.

Jak Sholl postával v poničených ulicích severně od Victoria Street, postřehl nablízku pár živých lidí. Zahlédl je tu a tam mihnout se za výlohami opuštěných obchodů, viděl je na vzdálených koncích úzkých uliček.

Poslední Londýňané. Miliony už jich zmizely. Zemřeli, zmizeli nebo uprchli. Z těch, kteří zůstali, část začala být nebezpečná, jako všechna vyděšená zvířata. Sholl se sám několikrát téměř stal obětí jejich útoků; jak dny míjely, objevovalo se stále víc tlup potloukajících se po Londýně a rabujících umírající město. Pokud lupiči narazili na nějaké lidi, bez milosti je napadli. Tyto letmo zahlédnuté postavy však k lupičům nepatřily. Sholl vykřikl pozdrav směrem k muži, kterého spatřil, jak se snaží ukořistit něco užitečného mezi konzervami vysypanými z trosek obchodu řetězce Europa. Muž začal zuřivě mávat rukama a přehnanými gesty plnými strachu Sholla žádal, aby mlčel. Do obličeje mu nebylo vidět. Sholl zavrtěl hlavou.

Stál uprostřed ulice, kde by se správně neměl cítit v bezpečí. Nešlo však o žádné předvádění vlastní statečnosti, naopak o zdravý úsudek. Předpokládal, že nepřítel bude pokračovat v zátazích spíš v postranních uličkách, kde se ještě drželi poslední bojující obránci, ale že nemá valný zájem trápit ustrašené poslední Londýňany, kteří se už jen skrývají jako krysy. Sám pravděpodobně vypadá jako jeden z nich. Kromě toho, ačkoli Sholl zatím nedůvěřoval svému pozorování a mohl všechno pokládat za pouhou náhodu, měl ještě jeden důvod domnívat se, že na něj imága nezaútočí.

Pozoroval muže, zřejmě k smrti vyhladovělého, jak přikrčeně pobíhá od jedné hromady odpadků k druhé a snaží se neprodlévat na osvětlených místech. Tehdy se rozhodl.

Vydal se na cestu. Batoh měl obtěžkaný knihami, plechovkami a dalším vybavením, které si vzal z autobusu. Podrážděně si ho natřásl na zádech, aby se mu nesl pohodlněji. Postupoval po Victoria Street na východ, míjel sežehnuté trosky aut a další připomínky války, procházel kolem pomníků neurčitých tvarů, které vítězní vetřelci vztyčovali a pak na ně zapomínali. Pak se vrátil doleva k Buckingham Gate a zamířil co nejpříměji, jak to jen dokázal, na sever.

V Londýně musely zbýt tisíce lidí, ale strach proměnil většinu z nich ve tvory chovající se jako lovná zvěř, která vychází ven pouze v noci a pokradmu se plíží terénem. Sholl o nich neměl valné mínění a nezabýval se jimi. Zbylo tu i pár jedinců, kteří se od ostatních lišili a víc se podobali jemu. Vídal je však velice zřídka: muže a ženy, kteří už se v dozvucích války zklidnili a postávají beze strachu na střechách nebo se potulují po okrajích parků, kolem řek nebo v setmělých obchodech, jako by už byli povznesení nad veškeré obavy. Viděl jich dost umírat, aby věděl, že ne každý člověk projevující stejnou bezstarostnost jako on je v bezpečí před útoky nepřítele.

A pak tu byli vojáci. Jejich velení se zhroutilo v prvním náporu bojů téměř okamžitě, ale několik jednotek vytrvalo a přežilo. Poslední dobou dokázali být téměř stejně nebezpeční jako útočníci. V některých místech se sdružovali, v jiných bojovali mezi sebou. Propukaly mezi nimi přestřelky kvůli tomu, kdo ovládne nějakou napůl vyloupenou samoobsluhu Sainsbury’s nebo benzínku Esso. Někdy mu

náhle vtrhli do zorného pole v zaprášeném džípu zježeném hlavněmi pušek, vyrazili z úkrytu parkoviště v ošumělých khaki uniformách a vzali útokem nějakou oblast, kterou se snažili „vyčistit“.

Byli schopni namířit na jakéhokoli člověka v dohledu a zařvat na něj „k zemi!“. Sholl předpokládal, že jejich úmysly zůstaly slušné nebo aspoň nejsou zlé: stále ještě se s tupou zarytostí snažili bránit Londýn. Dokonce se stal svědkem jejich malých triumfů. S rachocením pálili do hejna vyhladovělých holubiček a na chodník se pak snesl déšť oživlých rukou; někdy dokonce zachránili oběť, kterou si holubičky vyhlédly. Stávalo se, že vojákům podlehly i silnější bytosti. V prvních týdnech bojů se jim dařilo tu a tam sestřelovat létající tvory, několikrát se mu zdálo, že zabili něco, co muselo být velitelem imág (i když to bylo těžké poznat). Ale ten základní fakt, že jsou poražení - a oni poražení byli - působil, že se rozpadali na malé, bezcílně se potulující skupinky.

Vojáci jako by v nitru žili v budoucnosti, v níž zvítězili. Každou vteřinu vnímali v jakémsi sebeobranném reflexu jen jako vzpomínku. Naproti tomu krysí lidé, Londýňané, kteří se stali městskými potkany, žili pouze v děsivé přítomnosti. Sholl nevěděl, kde v čase žije on sám a s ním pár podobných jedinců. Cítil, že ztratil vazby s plynutím času.

Zdálo se, že v některých částech Londýna se vojáci brání sklonům k tvrdé diktatuře nemístnou žoviálností. Vykláněli se ze svých opevněných skladišť nebo suterénů, vesele pokřikovali na všechny vyděšené a vyhladovělé obyvatele města v dohledu a zvali je dovnitř. Nedávno Sholl strávil nějaký čas s vojenskou jednotkou utábořenou na Russell Square, v budově, která dříve sloužila jako kolej pro cizí studenty. Vojáci se usídlili v budovách koleje a nalepili si na nástěnky přes letáčky inzerující lyžařské zájezdy a lekce italštiny své vlastní rozvrhy a rozpisy. Vykláněli se z horních poschodí, pokřikovali na pár vystrašených místních obyvatel a hvízdali na ženy, které zahlédli.

Opakovaně se pokoušeli navázat spojení s některým ústředním velitelstvím, s krytem hlavního stanu nebo vojenskou radou, ale jejich nadřízení zmizeli ze světa anebo se odmlčeli. Vojáci u sebe měli čtyři civilisty včetně Sholla, dobromyslně si z nich utahovali a pokoušeli se je vycvičit. Mladý velící důstojník pocházel z Liverpoolu a po vět-

šinu dne se na své vojáky optimisticky zubil, ale když se Sholl v noci probudil, slyšel ho, jak se snaží na svém rádiu vyladit Liverpool a vzlyká do hluchého praskání. „Podle mě je to všechno v pytli, kámo," sdělil Shollovi v den jeho odchodu, jako by se ho Sholl na něco ptal.

Komanda vojáků tábořila i ve velkolepých sídlech Kensingtonu. Zdáli se tímto prostředím zaskočení, jako by se nedovedli vyrovnat se stylovými soukromými zahradami ani s vysokými bílými fasádami. Ale i v místech, kde domy nesly stopy války, kde byly zdi ožehnuté a poseté jamkami od kulek nebo kde útoky nepřátel změnily jejich materiál v neznámou substanci, panoval klid a vojáci byli spíš nejistí než naladění k boji.

V Bermodsey bivakovaly zbytky nějakého útvaru v Southwark Park. To musel Sholl obdivovat. Útočníci, stejně jako holubičky a další mrchožrouti, kteří zaplavili Londýn současně s nimi, soustřeďovali své útoky na ulice a nečinili přitom rozdíl mezi hlavními třídami a zapadlými vedlejšími uličkami. Sholl si povšiml, že se většinou vyhýbají parkovým plochám. Ale přes tuto skutečnost a přes zřejmou výhodu, kterou zeleň poskytovala, většina londýnských vojáků plochy porostlé zelení ignorovala. Sholla napadalo, že se možná ocitli v pasti výcviku vedení boje ve městě, a tak si nedovedli poradit, pokud neměli nablízku ulice a opuštěné budovy, do kterých by mohli ustoupit a krýt se v nich.

Přiblížil se tedy na dohled k táboru v Bermondsey, v naději, že tu najde něco lepšího než každodenní neurotickou rutinu. A opravdu nalezl, ale ne to, co hledal. Jakmile se přiblížil, křoví těsně vedle něj rozcupovala palba z automatu. Padl okamžitě k zemi a zůstal ležet na místě, napůl krytý stromem, o němž ale věděl, že mu ani v nejmenším neposkytne ochranu před dalším útokem. „*Vodprejskni!*" ozval se zesílený hlas z reproduktoru. Na zmrzačeném tanku stála s megafonem u úst nějaká postava v maskáčích, sotva viditelná v dálce za pásem hlíny obklopujícím tábor. „*Vypadni z našeho parku, sráči!*"

Sholl se tedy odplazil zpátky. Uvědomil si, že blátivé krátery, které obklopovaly vojenský tábor, nejsou pozůstatky po nějaké namáhavě vybojované bitvě s nepřítelem: označují jen, jak daleko se dostali

vyděšení Londýňané, snažící se přidat ke zpanikařeným, paranoidním vojákům.

Trvalo mu celý měsíc, než našel ty pravé lidi. Ve dne se přesouval ve svém autobusu, pokud byl ještě schopný jízdy, a pak pátral bez ohledu na hrozící nebezpečí pěšky. Občas slyšel bitky Londýňanů s nepřítelem nebo s gangy, někdy v bezprostřední blízkosti, ale obvykle přece jen o ulici nebo dvě dál, za rohem, kam už nedohlédl.

Sholl s sebou neustále nosil podrobnou mapu Londýna a vylepšoval ji podle měnícího se stavu velkoměsta. Označil si oblasti, do kterých nesmí chodit: základny imág, místa, kde se zdržují gangy, společenství fanatiků, jehož členové obviňovali i lidské příchozí, že jsou to upíři, a upalovali je nebo jim stínali hlavy. Do mapy zbytku města si podrobněji poznamenával místa, kde nalezl něco užitečného, a snažil se vysledovat a odhadnout, kde by mohl hledat určité další věci. Neprohledával město náhodně. Měl svůj plán.

Pokud někde zmizela nějaká budova nebo se ocitla v troskách, označil to místo černým křížkem. Tam, kde byla stavba přetvořená v něco nového nebo kde cokoli vyrostlo, přidával očíslované červené křížky. Na vnitřní stranu obálky vepsal maličkým písmem příslušné popisky toho, co uviděl.

Č. 7, napsal si k budově tak obrovské, že proti ní vězení v Brixtonu vypadalo jako drobek. *Jebb Ave. Plná nějaké pěny. Trychtýřová věž pořád roste - vlákna se chytají komínů. Uvnitř nějaký pohyb*.

Bílými tečkami korektoru si Sholl označil a očísloval tábory londýnských vojáků.

Pozoroval je ze střechy svého autobusu nebo dalekohledem z okolních budov. A vedl si o nich také podrobnější záznamy.

Č. 4: asi 30 mužů, jeden tank, jeden velký automat. Velmi špatná morálka.

Ve čtyřech případech Sholl sledoval vojáky přímo v boji ze střechy svého autobusu, zaparkovaného co nejdál od nich. Jednou byla jejich nepřítelem jiná jednotka a přestřelka skončila hrstkou zabitých na obou stranách a pokřikováním urážek. Když pozoroval tyto zoufalé muže a ženy, jak se nešikovně potýkají se svými zbraněmi, celí se třesou a mění se navzájem v masu krvavé pěny, Shollem to nadlouho hluboce otřáslo, ztratil veškerý odstup.

V ostatních třech případech byly bitvy výsledkem nějakého bizarního nájezdu nepřítele. Jednou se lidem podařilo ustoupit. Dvakrát je protivník beze zbytku zlikvidoval. V těchto případech sice masakr nebyl o nic méně krvavý nebo hlučný, než když se lidé zabíjeli navzájem, ale Sholl ho dokázal sledovat naprosto nezúčastněně. Stejné to bylo, dokonce i když nájezdníci prolétli vzduchem těsně kolem něho, takže cítil jejich blízkost, ale nevšímali si ho, nerušeně si světélkovali a očišťovali se od krve.

Tohle Shollovi zabralo celý měsíc. Dny trávil pozorováním vojáků, jak vyrážejí na průzkumy troskami Londýna, dokonce tu a tam zachraňují pár lidí - muže a ženy napůl sežrané holubičkami. Večer vždycky zamkl dveře svého autobusu - hlavně z obavy před jinými Londýňany - a ve světle baterky si četl knihy, které ukořistil.

(Jeho knihovnu tvořila pestrá směsice. S překvapením v sobě znovu objevil chuť číst beletrii. Většinou však umanutě studoval knihy o fyzice, ve kterých hledal odpověď na otázku, co se stalo se světlem, a vojenské příručky pro mladé muže s názvy jako *Metody přežití pro elitní jednotky SAS* nebo *Extreme Combat*. Měl sbírku výtisků časopisu *Žoldnéř*, ke kterým stále ještě přistupoval s pohrdáním, ale přesto je pročítal. Informace vědeckého charakteru mu připadaly neobyčejně těžké k pochopení, ale tvrdohlavě se jimi prokousával a s překvapením zjišťoval, že jim postupně začíná rozumět. Přírodní vědy a poučky o přežívání katastrofických situací užíval houževnatě a vytrvale, jako nějaký lék.)

Sholl strávil celý měsíc vyhledáváním stále ubývajících bezpečných tras městem, kdy se učil vyhýbat imágům a gangům, a pozorováním vojáků. Konečně našel skupinu s náznakem sebevědomí, cílevědomou, ale přesto nejistou, takovou, jakou hledal. Skupinu, která tábořila dostatečně blízko nepřítele.

Stejně jako vojáci v Bermondsey tábořila i tato skupina, kterou se Sholl rozhodl oslovit, v parku. Tady v hustých křovinách Hampstead Heath byli však vojáci daleko bezpečnější. Sholl vystoupal po cestičkách Parliament Hill, s Londýnem za zády. Nedostal se daleko, když se z nízkého křoví vynořila trojčlenná hlídka a zastavila ho.

Vyděšení mladíci ho uvítali drsnými hláškami a prohrabali mu batoh. Když usoudili (podle jakých příznaků, to Sholl netušil), že není

upír, jeden z nich odběhl a vrátil se s velitelem. Sholl pozoroval tuto skupinu už několikrát ze střech čtvrti Gospel Oak, a tak důstojníka poznal podle šedých vlasů a držení těla.

Setkali se v nízkém porostu stranou od cesty i případných pohledů kolemjdoucích. Sholla přitom celkem bezúčelně stále drželi za paže dva mladí vojáci. Důstojník k němu přistoupil; přes jeho levé rameno Sholl shlížel na panorama Londýna, až k místu, kde bývala Post Office Tower, pak Telecom Tower, ale teď se tam objevilo cosi úplně nového: zprohýbaný stožár, označující bitevní pole centra města. Teď pozdě odpoledne odtamtud pravidelně zaznívaly zvuky boje, výstřely a drobné výbuchy. Ve městě začala poblikávat světla. Hejna holubiček přelétala křečovitými pohyby přes vybombardované a imágy zničené střechy.

Důstojník Shollovi rázně pokývl. „Chceš se k nám přidat?“ zeptal se.

„Přišel jsem se zeptat,“ odpověděl Sholl, „jestli se vy přidáte ke mně.“

.tsert a ínežínop ot olyB

Raději začnu znovu.

Bylo to ponížení a trest.

(Už jsem vyšel v téhle řeči ze cviku. Je to klasické nebezpečí hrozící špionům, kteří pracují pod nějakou krycí identitou: přestanete přesně rozlišovat, kde končíte sami a kde už začíná vaše role. Rád bych používal svůj původní hlas, ale aby to bylo snazší a rychlejší, budu se držet toho, na co jsem už dlouho zvyklý.)

(Ve skutečnosti nám samozřejmě hlas, který používají moji bratři a který mi teď připadá tak obtížný - *salh otnet* - nenáleží o nic víc než *tenhle*. Je to jen důkaz našeho uvěznění. Byl to náš vězeňský argot, náš slang, a při jeho používání - i když nuceném - jsme zapomněli svůj vlastní jazyk.)

Bylo to ponížení a trest. To se nedá popřít. Po celá staletí jsme si vykládali o našem uvěznění spoustu příběhů. Je ovšem pravda, že jsme dlouho měli pouta poměrně volná.

Uvízli jsme v pasti a přišli jsme o všechno, co nám skutečně náleželo, ale přece jen jsme po tisíce let mohli rozhodovat o tom, jak to v našem vězení bude chodit - tedy alespoň většinou. Byli jsme vyhnanci; ale existují přece horší věci. Mohli jsme ovlivňovat spoustu záležitostí, mohli jsme si přizpůsobovat svůj domov, nabývat různých forem a podob podle vlastní vůle.

Až na okolí jezer a tůní, kde byli odjakživa naši bratři opakovaně poutáni a nuceni do spojení s vámi. A kam jsme občas byli přitaženi i my. Voda pro nás už tehdy znamenala nejhorší degradaci a trest.

Pokud jste pili z těch vašich hrubých nádob, nebylo to tak hrozné. V tom případě se naše malá část byla nucena vtěsnat do banálního tvaru vašich úst, ale mimo tuhle několikacentimetrovou hranici jsme se těšili svobodě a mohli jsme gesty vyjadřovat svoji nenávist vůči vám. Ale když jste se sklonili nad jezera a tůně a vnořili jste se do nich, pak jste nás k sobě připoutali, lapili v pasti nucené nápodoby, museli jsme k vám jen tupě, otrocky vzhlížet. Věděli jsme, kdy se blížíte k vodě, nutilo nás to vstupovat dovnitř vás, kývat a gestikulovat z našeho světa skrz hladinu do toho vašeho, tiše a bezmocně, jako pouhé optické ozvěny.

Ale i proti tomu jsme se mohli do jisté míry bránit.

Když se voda pohybovala, naše formy se poněkud osvobodily a mohly se pokřivit nenávistí. *Vstupte do vody*, mysleli jsme si zuřivě, když naše nové obličeje napodobovaly výraz té vaší pitomé žízně, *tak jděte přece do vody*, a když jste to udělali a roztříštili jste její hladinu, napůl jsme se osvobodili. Stále jsme s vámi byli pevně spoutáni vazbami, ze kterých jsme se nedokázali vymanit, ale když se hladina tůně rozstříkla do kapek, udělali jsme to i my. Dokázali jsme se vzpírat vašim tvarům.

Dlouho poté, co jsme prohráli válku, představovala voda naši jedinou trýzeň.

Pak jste se naučili leštit obsidián a lapili jste nás do jeho černého, hladkého povrchu. Jeho tvrdost působila, že jsme tr-

pěli zimou, a zafixovala nás tentokrát bez malých vlnek svobody do vaší podoby. Ale pořád ještě jste mohli naráz vidět jen naše malé kousíčky a dokázali jste znehybnět pouze naše obličeje. A navíc, třebaže naše obrysy byly zafixovány, nám tmavý kámen přece jen poskytoval jemnější svobodu, takovou, která vás dokázala zneklidnit. I když jste nás spoutali do nesvobody asi jako mouchy v jantaru, přece jen jste při pohledu do vyleštěného povrchu obsidiánu nespatřili sami sebe, ale nás, kteří jsme vás pozorovali a proklínali. Obsidián nás odhaloval pouze jako stíny.

Používali jste karbunkul, pak selenit, smaragdy a olovo, měď, cín, bronz, stříbro, zlato a sklo.

Po tisíce let jste nás zachycovali nedokonale a všechna vaše vězení nám poskytovala trošku svobody. Zářili jsme z temnoty černého kamene. Když jsme byli odlití do bronzu, poskytoval nám úlevu jeho tmavý.odstín, zabarvující naši pokožku, protože nás také částečně skrýval. Těšili jsme se z rezavění a dalších procesů rozkladu, a jak se naše těla propadala do jejich nedokonalosti, rozkošnicky jsme se deformovali. Měděnka, zašlost stářím, škrábance a zprohýbání povrchu, to všechno nám dávalo volnost, a třebaže jsme byli omezováni, mohli jsme si pořád ještě hrát.

Ze všeho nejhorší bylo stříbro. Drahokamy jsme snášeli mnohem lépe. Ve fazetách jejich broušených tvarů jste vyvolali na svět naše malé zmnožené obrázky, ve vašich prstenech se prchavě objevovala podivná groteskní těla, která vám připadala podivná, a nechávali jste je nepovšimnutá, takže nám zůstal prostor ke hrám. Ale ve stříbře a v zrcadlech jste nás dostali.

Mnoho z nás trpělo potupou z postříbřených zdí ve vysokých domech. *Specula totis paria corporibus*: zrcadla odpovídající výškou celému tělu. Byli jsme mučeni kvůli tomu, aby se před nimi mohli natřásat a šlechtit římští boháči.

Neumíte si představit, jak nesmírně to bolí.

Pro nás, kdo nejsme nebo jsme nebyli totožní se svými těly: my, pro něž tělo z masa a krve představuje, nebo aspoň představovalo, pouze jedno z možných odění. Můžeme létat nebo

se proměnit ve svůj opak prostřednictvím stébel trav, můžeme pronikat do jiných způsobů existence, můžeme být vůči vodě tím, čím je voda v poměru ke vzduchu, můžeme dělat cokoli, pokud se na sebe nepodíváte. Je to bolest, jakou si naprosto neumíte představit - doslova, nemůžete vůbec vědět, jaké to je, když vás uchopí brutální kosmická síla a vecpe vás do cizích krvavých tkání. Ta nesmírná trýzeň našich omezených myšlenek, násilím vtěsnaných do lebek, které nosíte, mučení tuhých šlach svazujících naše končetiny. To nesnesitelné trápení. Být spoutaní ve vaší masité vulgárnosti.

V těch dávných časech jsme proklínali otroky, kteří zvedali vaše zrcadla, proklínali jsme je a záviděli jim jejich svobodu. Doutnala v nás nenávist. Pozorovali jsme vás, tak jako jste se pozorovali vy sami. Upírali jsme pohledy do vašich očí, ty oči, které jste nás přinutili nosit. A pak přibývalo a přibývalo velkých zrcadel a vy jste na nás uvalili novou hanbu: pomalu se rozšiřovalo leštěné stříbro, až už pohled do zrcadla nebyl ničím výjimečným a mohlo se stát, že jste vstoupili do místnosti, s šokující násilností jste nás k sobě strhli, pohlédli jste na nás a pak *jste se jakoby nic odvrátili!* My jsme se pak také museli otočit a dívat se směrem od vás, do prázdna, takže jsme vás už ani nesměli nenávidět tváří v tvář.

Někdy jste spali v blízkosti zrcadel a tím jste nás poutali v bolestech na místo, s vypůjčenýma očima zavřenýma, a museli jsme po celé hodiny zůstat svázaní s vaší strnulostí.

Skla jsme se nikdy nebáli. Proč by nám také měla nahánět strach kalná látka odstínu vodních řas, která nás dokázala věznit jen docela nepatrně? Obsahovala spoustu bublinek a skvrn, byla vyfoukaná do křivek a zakalená přimíšeninami olova a cínu a kolečka z této hmoty nemívala v průměru víc než prst. Proto nás sklo neděsilo.

Prostřednictvím občasných nesmyslných imitací, k nimž jste nás nutili, jsme mohli sledovat, co děláte. Čistili jste sklo potaší a popelem z kapradin, vápencem a manganem. To nás obzvlášť nezajímalo. V těch malých vypouklých kolečkách jsme

byli jen tím víc pokroucení. Nepřipadalo nám to v ničem zvláštní.

Později jsme se ohlédli a uvědomili si, jak jsme byli lehkomyslní. Nemělo nás tolik překvapit, když se postupně vynořil největší zdroj našeho trápení.

Naší největší noční můrou se staly Benátky. Tam, kde nebyly žádné odrazy, jsme si mohli svět uspořádat podle svého, ale tam, kde zrcadla z kovu nebo vody odrážela vaše budovy, nám nezbývalo než vystavět jejich přesné podoby - někdy okamžitě, s veškerým utrpením a úsilím, jaké to vyžadovalo. Na většině míst měly ty ohyzdnosti, které jsme byli nuceni vytvářet, jen krať oučké trvání, pokud jste jen pohnuli zrcátkem, podívali se do něj a odrazila se v něm nějaká zeď nebo věž. Ale Benátky, město kanálů; nás přinutily žít ve vaší architektuře. Dokonce i v laskavém vězení vody, které dovolovalo našim cihlám a maltě stoupat a zase klesat proti odrážejícím plochám, jsme byli trýzněni. Benátky nám velice ubližovaly.

Právě pod ochranou Benátek nastala před více než půl tisíciletím epocha ponižování, kdy jsme už opravdu propadali beznaději.

V ohništích Murana (pozorovali jsme to z odrazů, ke kterým jste nás tam nutili, z kalužin i z místního zboží samotného) dokázali zruční řemeslníci s pomocí proplachování solemi z brakické vody a křemičitany v nových koncentracích vyrobit křišťálově průzračné sklo. A zatímco tito alchymisté, kterým přálo štěstí, zírali s dychtivým nadšením na žhavou bílou hmotu, jejich chlebodárci ve městě kanálů smíchali cín a rtuť a vyrobili amalgáam.

Kdysi jsme byli vypovězeni do krajiny, která patřila jen nám. Jen občas ji porušovala vlnící se jezírka našeho násilného komolení v místech, kde byla nějaká voda, protože tam jste nás mohli přivolat, abychom vám přehráli svou němohru. Pak se objevily maličké pohyblivé pasti, první zrcátka, ale pokud jsme jim mohli unikat, pokud jsme nebyli prokletí a uvázaní k někomu hmotnému, ještě nás nedokázala uvěznit natrvalo.

Zbytek našeho útočiště, našeho vězení patřil nám, mohli jsme si ho vyzdobit, dodat mu tvar a obydlet podle svého, a vy jste nás jen občas zahlédli těmi svými malými otvory, kterými jste nás vsáli do svých tvarů. Zbytek našeho světa nám ještě patřil a vy byste to ani nepoznali.

Nebýt amalgámu.

Sklo se stalo běžnou věcí dostupnou všem lidem, třebaže jsme proti němu ze všech sil bojovali a snažili jsme se ho udržet v tajnosti. Během několika málo staletí se sklo masově rozšířilo a s ním i technika pokrývání jeho zadní strany stříbrem nebo amalgámem. Už tehdy jste někdy svítili i za noci a lapali nás do pastí. Váš svět se stal světem postříbřeného skla. Zrcadlilo se v něm všechno. Každá ulice měla tisíce oken, která nás chytala do pastí, a dokonce celé budovy dostaly fasády ze zrcadlového skla. Byli jsme násilím nacpaní do vašich fyzických podob. Neexistoval jediný okamžik ani kousek prostoru, kde bychom ještě směli být jiní než vy. Nebylo pro nás úniku ani úlevy, ale vy jste si vůbec neuvědomovali, jak nás trýzníte a věznite, nevšímali jste si toho ani v nejmenším. Vytvořili jste si svět plný odrazů.

Dohnali jste nás tím k šílenství.

Kdysi, před stovkami let, existovala zrcadlová síň v Isfahanu. Také Lahorův palác byl obložený sklem z Murana a benátským amalgámem. Co je to za nové utrpení? mysleli jsme si, když tyto budovy vyrůstaly. Dívali jsme se jeden na druhého, všichni lapení v tomto hrůzném místě, s těly přelámanými, zírali jsme na sebe navzájem, spousty z nás nabývaly stejného tvaru, stovky nás byly uvězněny najednou, když do těch prostorů vstoupil třeba jen jediný člověk. *Co nám to udělali?*

A pak postavili Versailles. Pro nás místo.ze všech nejtemnější a nejtísnivější. Strašlivý, temný žalář. *Horší už to být nemůže*, mysleli jsme si tehdy. *Ocitli jsme se v pekle*.

Chápete to? Rozumíte tomu, proč jsme se museli dát do boje?

Z každého domu se staly Versailles. Každý váš dům se stal zrcadlovou síní.

Vojáci v Heath tábořili dostatečně daleko od nebezpečného centra města, a tak si mohli dovolit trochu uvolněnější kázeň. V umělých lesících velkého parku ti, kteří zrovna nehlídkovali, hráli karty, kouřili, četli si nebo poslouchali nahrávky hudby.

Mezi malými stany stálo nejrůznější zařízení a nábytek, některé kusy v žalostném stavu, ale jiné nepoškozené. Byly tu rozestaveny stohovatelné plastové židle a dřevěné lavice, zřejmě uzmuté z některé školní třídy: kufry, krabice, všechno s mapami vlhkosti od deště.

Jednotka početně vzrostla o nově příchozí Londýňany, kteří chtěli také bojovat. Původní vojáci mluvili přízvuky ze všech koutů Británie, používali jadrný žargon a bez námahy s sebou nosili výstroj. Ostatní muži a ženy byli nedávno přibylí dobrovolníci a poznali se podle toho, že různé části jejich uniforem k sobě neladily a nesly stopy všelijakých úprav. Také na jejich chůzi i zacházení se zbraněmi byla znát nejistota a úzkostná pečlivost.

Sholl si všiml dívky kolem šestnácti, oblečené v tričku s Robbie Williamsem a v maskáčových kalhotách, jak nejistě potěžkává pušku, zatímco jí statný vojín z Manchesteru jemně ukazuje, jak správně mířit. Opodál viděl skupinu mladíků poslouchajících hiphop z levného přehrávače, který mazal všechny basy. Přitom si prohlíželi mapy a hašteřili se slangem z obecních činžáků jižního Londýna.

Důstojník dal Shollovi pivo, dobré jídlo a řekl mu, aby se nejprve dosyta vyspal. Překvapilo ho, jak je Sholl vyčerpaný. Než od něj velitel odešel, promluvili si spolu povšechně o téhle válce. Sholl si dal pozor, aby zatím nevykládal o svých plánech a neprozradil toho předčasně příliš mnoho. Ale i tím málem, co říkal, zároveň sděloval určité uklidnění, pocit, že se něco *připravuje*. Nerozebíral své plány, ale svým zatím nevysvětleným pozváním - *jestli se vy přidáte ke mně* - se odlišil od ostatních.

Když se Sholl probudil, vylezl ze stanu na vlhkou mýtinu a tiše obešel tábor. Muži a ženy z jednotky se stejně jako předtím drželi ve skupinách a tiše pracovali nebo hráli hry, ale všiml si, že ho pozorují. Okamžitě věděl, že ho z něčeho podezírají, i když by nedokázali říct z čeho. Zřejmě se rozkřiklo, o čem mluvil s velitelem.

S několika lidmi si vyměnil pozdrav. Z vaření a prádla se zvedala pára, vítr unášel z ohníčků dým. Sholl upíral zrak do ohně, takže se zatím nemusel podívat žádnému z vojáků do očí. Něco od něj očekávali a věděli, že to bude vstřícné a dobré. Neuchýlil se k nim jako ostatní vyděšení Londýňané, nepřišel jako uprchlík hledající bezpečí. Chtěl jim něco poskytnout.

Změna, která v táboře nastala, nebyla příliš výrazná, ale přesto se dala jasně vycítit. Vojáci očividně na něco čekali. Pozorovali Sholla, jako by to byl samotný Ježíš, s nervózním zájmem a nadějí, se směsí skepse a nadšení. Shollovi nečekaně vyschlo v ústech. Nebyl si jistý, co má dělat.

Důstojník k němu přistoupil a oslovil ho. „Pane Sholle, nechtěl byste nám něco povědět? Byl byste nám ochoten prozradit, proč jste tady?“

Sholl předpokládal, že bude přece jen nějakou chvíli trvat, než se dostanou k tomuto bodu. Chtěl si vyhradit asi tak den, aby se nejprve vcítil do nálady v táboře. Očekával, že ho důstojník vyslechne mezi čtyřma očima, nejvýš možná s několika poddůstojníky. Na tohle posluchačstvo byl připravený. Neočekával, že se v situaci, kdy budou zničeny všechny struktury, samovolně ustaví primitivní demokracie.

Důstojník věděl, že tady velí pouze proto, že to jeho vojáci mlčky schvalují. Nebyl hloupý, chápal, že by postoj „tohle mi musíš povědět, protože tady velím“ mohl vyznít nepřípustně ponižující způsobem. Nebyl tu nikdo, kdo by vzbouřené podřízené postavil před válečný soud, a už nikdy tu takový člověk nebude. Potřeboval, aby se jeho lidé ztotožňovali s jeho rozkazy.

Seděl s nimi, opíral se o strom a kouřil. Nedívali se na něj. Ještě stále byli obrácení k Shollovi.

Sholl se posadil. Nohy plastové židle se o kousíček zanořily do vlhké země. Opřel si hlavu do dlaní a snažil se soustředit. Chtěl, aby teď nedošlo ke střetu, ale k diskusi. Začal tím, že ostatním kladl otázky.

„Snažíme se dorozumět s ostatními jednotkami. Stále se pokoušíme vypátrat nějaké signály od vlády, od vrchního velení nebo prostě od kohokoli.“ Veliteli se na vteřinu zadrhl hlas. Bylo mu zřejmé, jak

jsou tato prohlášení absurdní a hloupá. Všichni přece dobře vědí, že žádná vláda neexistuje a zuboženým zbytkům armády nikdo nevelí. Sholl ale přikývl, jako by velitelova poznámka dávala smysl. Nepotřeboval nikoho upozorňovat na to, jak situace skutečně vypadá.

Na své otázky dostal odpovědi, i když nikoli v diskusi. Pořád ještě na něm ulpívala aura jakéhosi mesiášství - nestál o to, ale bylo mu to užitečné - a vojáci mu trochu váhavě sdělili, co chtěl vědět. Teď vyčkávali, protože věděli, že jim už brzy poví, proč za nimi přišel.

„Takže se snažíte získat rozkazy shora, to chápu," uzavřel Sholl. „Ale čím trávíte celé dny?"

Hlídkovali na hranicích Heath. Na rozdíl od odpadlíků z Bermondsey, kteří dočista zešíleli (slyšeli o nich a byli z nich znechucení - 'Měli bysme se tam vypravit a vyjebat s nima, ať jsou tam ty zasraný imága nebo nejsou,' vykřikl někdo), vítali těch pár civilistů, co se sem dokázali dostat a přidat se k nim. Byla jich ovšem jen hrstka. A neměli tu žádné děti. Nikdo už žádné dítě neviděl po celé týdny.

Drželi tedy hlídky kolem Heath, a když uviděli nepřítele, jak obtěžuje nebo zabíjí lidi, pokusili se zasáhnout, pokud to bylo v jejich silách. Podnikali menší výpady do ulic, ve kterých se potulovala vražedná imága, a snažili se najít přežívající lidi. „Víme, kde jich pár je - myslíme si, že v té škole tam nahoře na kopci - ale nemůžeme se k nim dostat. Ve stanici metra je hnízdo upírů." To už Sholl věděl.

Upíři a další imága nevystupovali nahoru na travnatý terén, a tak zatím vojáci zůstali naživu, ale nemohli si být jistí, zda to tak vydrží. Kdykoli se tu mohli objevit nájezdníci. Vojáci drželi hlídky, čekali, projížděli různé vlnové délky na svých polorozpadlých rádiích, a zase čekali.

„Co se *stalo?*"

Tuhle otázku nečekaně vypálili na Sholla a přerušili tím proud jeho otázek, týkajících se zvyklostí panujících v táboře - kolik je tu vojáků, v čem spočívají jejich pravidelné činnosti, co, kde a proč dělají. Muž, který se takto zeptal, neměl důvod očekávat od Sholla odpověď - byl to nováček s fádním obličejem usazený mezi vojáky - ale svoji otázku zopakoval a ostatní po něm, a tak Sholl věděl, že ji musí zodpovědět.

„Co se stalo? Odkud *přišli?* Co se to *seběhlo?*"

Sholl zavrtěl hlavou.

„Ze zrcadel," pověděl jim, co už věděli. „Z amalgámu."

Používal k výkladu jazyk, který převzal z knih o fyzice, jazyk hovořící o přírodních zákonech a poučkách, pojmenovaných po žijících i dávno zemřelých badatelích, kteří je vyslovili, a tvářil se, jako by tak hovořil běžně a plynně. Laciný efekt. Pověděl jim (ale okamžitě začal litovat použitého žargonu), *že en jedna sinus theta jedna rovná se en dva sinus theta dva*. S výjimkou určitých okolností.

Až na případ, kdy *en jedna rovná se minus en dva*. Až na odraz.

Sholl dál vykládal, že existuje něco, čemu se říká Phongův model. Je to graf ukazující, jak se odrážejí světelné paprsky. Čím lesklejší je povrch, tím přesněji a jasněji odráží světlo a tím užší je rozmezí, ze kterého můžeme odražený paprsek vidět. Phong v učebnicích popisoval, jak se světlo odráží od betonu, papíru, kovu a skla, jak se úhel odrazu zužuje a jednotlivé povrchy dokážou zrcadlit postupně lépe a lépe.

Za určitých okolností ale dojde ke kvalitativní změně, nastane něco nového. Phong to popisuje jako otočení klíče v zámku.

Jeho graf dříve vypadal jako klesající křivka, asymptota stále pozvolněji se přibližující nekonečnu nebo nule. Tato hodnota se stala prahovou. Vysvětloval, že jak odražený jas stále přesněji odpovídá odraženému předmětu, jak se úhel odrazu stále přesněji shoduje s úhlem dopadu, na jisté hranici dojde ke změně stavu. Je dosaženo kritického momentu: světlo se rovná odraženému jasu naprosto hladkého povrchu. Rázem se všechno promění. Světlo odemkne dveře a to, co bývalo zrcadlem, se stane průchodem.

Zrcadla se stanou branami a něco jimi pronikne do našeho světa.

„To víme," vykřikl jeden z mužů. „To je pro nás stará písnička. Pověz nám radši, co se stalo. Jak se to přesně sběhlo!"

Tohle ale nebylo ve Shollových silách. Nemohl jim sdělit nic, co by už neslyšeli od upírů, kteří je někdy popichovali a kteří byli nejvnímavější ze všech imág:

Vojáci tu však stáli a pořád na něj upírali pohledy plné očekávání. Přáli si, aby byl v nějakém směru jedinečný: toužili mu odpustit, při-

jmout ho. Kladli mu otázky, které mu dovolovaly odpovídat vyhýbavě, projevovat neurčitou moudrost. Prošel všechny trosky Londýna, které oni jen z dálky pozorovali. Mohl jim o městě povědět daleko víc, než dokázali sami zjistit na svých opatrných, bezvýsledných průzkumných výpravách.

„Chci od vás pomoc," oznámil jim Sholl přímo. V té chvíli od něj řada z nich odvrátila pohled. Důstojník se mu však stále díval do očí. „Mám určitý plán. Dokážu tohle *ukončit*. Potřebuju ale, abyste mi pomohli."

Muži a ženy stále vyčkávali. Zatím jim nic nevysvětlil. Sholl tedy musel klopotně, přerývaně pokračovat ve výkladu. Začal jim vysvětlovat, o co mu jde, kam chce jít, a pak je konečně přiměl párkrát udiveně vydechnout. Někteří měli námitky. Vysvětlil jim, co od nich žádá, čeho mají podle něj dosáhnout a kam musí jít.

Dokonce i teď, když se mu je podařilo vyburcovat, diskutovali oproti jeho očekávání jen velice málo. Tito vojáci mu chtěli uvěřit. Na druhé straně to nebyli žádní sebevrazi. Potřebovali od něj něco víc než jen povzbuzující řeči.

Mluvil v hezky znějících náznacích, nezabíhal do podrobností, ale přesto jim poskytl tolik informací, že je upoutal. Bál se do toho jít sám, a tak jim šeptem sděloval tajemství, věci, které zaslechl, nebo věci, které by dokázal vykonat jedině on. Čekal, zda je dostatečně zaujme a přidají se k němu.

K jeho údivu a zklamání se k němu nepřipojili.

Nutili jste nás, abychom si ubližovali navzájem a také sami sobě. Když jste se před svými zrcadly rvali, museli jsme se i my zraňovat do krve. Své odrazy jste přitom ignorovali a nás s nimi, ale přesto jsme se nemohli vzepřít, když jste se bodali noži nebo po sobě stříleli, když jste si prořezávali svá vlastní hrdla a pozorovali, jak z nich prosakuje krev a z nás také. Museli jsme se vzájemně probodávat, a to jen kvůli vašim marnivým rozmarům, a doprovázet vás při sebevraždách! Tam, kde měly vaše umrlčí komory lesklé dlaždice, jste nás lapili v jejich odrazech a přiměli; abychom se rozkládali spolu s vámi.

Bránili jsme se vám. Našli jsme způsoby, jak to udělat.

Váš svět se odrážel v zrcadlech a zachycoval nás v dalších a dalších pavučinách světla. Museli jsme zhotovovat vaše domy a oblečení. Pokud jste měli zvířata, museli jsme stvořit i je, vytvarovat hmotu našeho světa do tvarů vašich psů a koček, do jejich zmatku, když očichávali zrcadla a olizovali je, museli jsme oživovat jejich odrazy a pohrávat si s nimi jako s loutkami. Bylo to vyčerpávající a ponižující. Ale daleko horší nám připadalo, když jste se dívali sami na sebe. Pak nebylo pomoci a museli jsme se sami stát loutkami. Abyste mohli vnímat sami sebe, vyžadovali jste nevědomky naši plnou účast.

Vazby a hranice obou světů nebyly stabilní. Na počátku, když byly odrazy ještě vzácné, pro nás každá taková událost znamenala bolestný zážitek a my jsme neměli vypracovanou strategii, jak ho zvládat. Tam, kde byla dvě nebo více zrcadel, se naše pouta propojila a všichni jsme zůstali uvěznění v identických napodobeninách jediného z vás, v tunelech opakujících se odrazů. Jak se amalgámová zrcadla šířila, naučili jsme se zavíjet svůj prostor, takže v pasti zůstávalo méně z nás.

Tam, kde šlo jen o letmý odraz kousíčku vašeho těla, se této úlohy ujímaly naše pouhé útržky, které napodobovaly vaše tvary a byly téměř nespojené navzájem, prakticky nezávislé. Nikdy jsme neměli naprosto závazná a trvalá pravidla: naučili jsme se určitým strategiím. Některé věci ale změnit nešly. Tam, kde jste se odráželi celí, se musel alespoň jeden z nás plně přizpůsobit a zůstat k vám pevně připoután.

Byli jsme vaše nekonečně nudné, fádní kopie. Dokonce i nečistoty a skvrny, které nám poskytovaly určitou úlevu, jste postupně ze zrcadel odstranili. Když jsme se snažili najít úkryt v některé nepravidelnosti zrcadlové plochy, byli jsme zároveň vystaveni v plné nahotě v jiné části zrcadla, a tak jsme si nemohli pomoci a museli jsme přesně kopírovat vaši podobu. Dokonce i když jsme se natahovali a křivili v záměrně deformovaných zrcadlech, plnili jsme tím váš rozmar, nucení stávat se parodiemi toho, co dokonce i vám připadalo jako ubohá, směšně groteskní napodobenina.

Ale přesto někteří z nás, jedinci nebo dvojice, zjistili, že se dokáží osvobodit. Nikdy jsme nepochopili, jak vlastně poprvé došlo k tomu náhlému hnutí mysli, jak někteří z nás nalezli přímo před zraky svých bezděčných mučitelů sílu ke vzpouře.

Naše revolty začaly i skončily v jediném okamžiku. Nával svobody, náhlá jistota, že se můžeme pohybovat, pohled vzhůru, blaženě, bujně jsme se protáhli, a pak vražda a proražení stěny zrcadla. Něco takového neunesli, ti malí muži a ženy, nechápavě na nás civěli, když jim v zrcadlech vycházely vstříc jejich vlastní obličeje, jejich vlastní paže se ohýbaly po svém a pronikaly k nim skrz zrcadlo.

Pak všechno skončilo a my jsme se ocitli v jejich světě.

Sněm špionů. Bylo to problematické, bolestné vítězství. Ocitli jsme se lapení, navždy zamražení v těch hloupých, nechutných tělech.

Při našem průchodu se zrcadla rozbila. Našli jsme si jiná. Tiskli jsme se k nim, zírali jsme do prázdných prostorů za nimi a šeptali jsme do nich svá poselství. Šeptali jsme, dokud nás nezaslechli naši bližní, a pak jsme s nimi tlumenými hlasy spřádali plány. Přijímali jsme příkazy, předávali je dál, dohadovali jsme se o nich. Pracovali jsme v utajení a kmeny našich bratří nás vábily, prosily a předkládaly nám argumenty pro své strategie.

Někteří z nás spáchali sebevraždu. Toho jsme byli schopní, zároveň s těly, která nás věznila. Mohli jsme zemřít. Byla to hrůzná úleva, ale pro některé z nás bylo pokušení této nové zkušenosti příliš silné.

Šli jsme do války. My, pátá kolona.

Dokázali jsme si vytvořit bojové plány. Chtěli jsme udržet výrobu zrcadel v tajnosti, zpomalit jejich šíření. K tomu účelu jsme vytvářeli podivná spojenectví.

Vstoupili jsme do řad Benátčanů. Tajně jsme infiltrovali do tábora svých nedovtipných mučitelů a ovládali jsme svoji nenávist vůči nim. Nebyla vhodná doba na projevy hněvu, ale na

politickou a strategickou práci. Benátky byly svědkem vzniku předmětů, které nám působily nesmírné utrpení. Právě tady se zrcadla postupně vyvinula, a tak si Benátčané chtěli nechat tajemství jejich výroby pro sebe. Hýčkali si skláře z Murana, ochraňovali je před všemožnými svody a ohrožením, drželi jejich rodiny jako rukojmí a nedovolili jim opustit město. Přestože tito lidé pokračovali ve výrobě zrcadel, přemohli jsme se a pomáhali jsme ostrovní republice, aby si je udržela. Bohatla a vzkvétala totiž právě díky monopolu na zrcadla, díky jejich vzácnosti. Když už jsme nemohli zabránit existenci zrcadel jako takových, aspoň jsme se snažili, aby jich bylo na světě co nejméně.

Když tedy výrobci zrcadel pomocí lsti unikli z benátského zajetí,. přidali jsme se k Benátčanům, vedli jsme najaté vrahy, sami jsme se vrahy muranských sklářů stali. Když Francouzi nedokázali napodobit jejich umění a místo toho odborníky ukradli, když Colbert založil své vlastní továrny na zrcadla, byli jsme to my, kdo jsme otrávili foukače skla nebo kdo jsme poslali na leštiče kovu horečku, na niž zemřel. Zabíjeli jsme uprchlíky z Benátek, ze zoufalství jsme hájili zájmy benátských kupců proti francouzskému státu, a v každém takovém malém vítězství jsme získávali body proti toku dějin.

Stejně se nám nepodařilo zrcadla trvale udržet v mezích. Bojovali jsme za to, urputně jsme se snažili, znovu jsme se pouštěli do války, trpěli jsme, ale kousek po kousku jsme ztráceli půdu pod nohama.

Vydali jsme se mezi vás. Naučili jsme se různým trikům.

Po celou dobu, co jsme trpěli v tomto vězení, mezi námi existovali uprchlíci pronikající na vaši stranu barikády. Někteří z nás unikli z vody, z leštěného obsidiánu, z bronzu a skla, a pak se skryli mezi vás. Ale nikdy jich nebylo tolik jako těch, co prorazili vaše postříbřené sklo.

Nosili jsme vaše obličeje, stranově převrácené zprava doleva. Vaši přátelé, i když vás měli sebevíc rádi, na nás většinou jen chvilinku upřeně zírali, něco je zarazilo, ale sami nevěděli

co. Dívali se na váš odraz vtělený do živých tkání a uvědomovali si, že se něco trochu změnilo, ale nebyli schopní říct, co to je, co je na vás chybně.

Tam, kde jste měli příliš patrná znaménka, jizvy nebo tetování, kde nebylo možné skrýt skutečnost, že jde o odraz, tam jsme zmizeli a stali jsme se někde jinde ve světě novými lidmi. Náš úkol ale zůstal zachován.

Zrcadla nás prozrazují. Když jsme jimi prošli, zabili jsme ty, jejichž těla nás svazovala, a žádného z našich mučených druhů jsme nenechali na druhé straně. Proto nás už nikdo nebyl nucený napodobovat zpoza skel, tak jako jsme my napodobovali vás. V amalgámu už nezůstalo nic, co by převzalo naše podoby: v zrcadlech jsme tedy neviditelní, neodrážíme se v nich. Když jste to uviděli, začali jste ječet a častovat nás urážkami. Jsme pačogové, tak se správně jmenujeme. Ale vy jste nás nazvali upíry.

Gongsun nás porazil. Váš šampion. Gongsun, Gongsun Xuanyuan, Ji Xuanyuan, Huangdi. To všechno jsou jeho jména. Muž, který porazil Chiyou s pomocí nového vynálezu, ukazujícího vždy na jih, napsal knihu o sexu, vytvořil písmo, vymyslel trojnožky, které svým postojem napodobovaly věčnost. Který zhotovil dvanáct velkých zrcadel, aby následoval měsíc na obloze a zachytil zeměkouli. Zajal nás všechny. Žlutý císař.

Byla to vaše chyba. Bolí mě, že to musím říct. Mysleli jsme si, že dokážeme zvítězit. Jako první jste zaútočili vy.

Když bylo po všem a váš šampion, váš Žlutý císař, vás dovedl k vítězství - vykoupenému přinejmenším vaší krví - osvobodil i svá zrcadla. A uvěznil nás v nich. Do té doby spolu oba světy splývaly navzájem, přecházely jeden v druhý. Mohli jsme bez překážek pronikat z naší roviny do vaší, skrz světelné brány, skrz odlesky vody a ploché průchody kamenů a lesklého kovu. Dokud váš šampion s pomocí tajných věd, kterým nikdy nemohu ani náznakem porozumět, ani se o to nepokouším, dokud nás váš císař neoddělil a neuzavřel průchody mezi svě-

ty. Mívali jsme svět, ve kterém jsme si směli hrát, ale byli jsme potrestáni nuceným napodobováním vaší marnivosti.

Změnil historii. Způsobil, že se začalo zdát, jako by právě takhle bylo všechno odjakživa. Zapomněli jste na nás, obsazovali jste nás do rolí svých obrazů, ignorovali jste nás a dívali jste se sami na sebe.

Vídával jsem své bližní pošpiněné a ponížené. Síly mocnější než váš měsíc nás nutily rozmazávat si šarlatový vosk a tuk na loupající se rty, slízávat ho z neforemných zubů, parádit a natřásat se s vámi. Natěsnaní v křečovitě pulzujícím vláknitém mase a němě se zvedajících a klesajících mřížích žeber, bez možnosti si postěžovat, když jste upírali pohledy sami na sebe, na nás, kteří jsme byli nuceni nosit vaše propocené šaty a tupě jako stroje vykonávat vaše pohyby, když jste pracovali na svých proměnách. Zavěsili jste si zrcadla k postelím i nad ně, a tak jste uvěznili mé bratry ve svých ulepených objetích, když jste se spolu pářili. Přiměli jste nás, abychom se i my jeden s druhým odporně mrouskali, abychom zírali do očí svých bratří, sjednoceni nenávistí a vzájemnou omluvou, když těla, která jste nás přinutili nosit, dělala zároveň s vámi ty nízké živočišné věci.

Po celých šest tisíc let jste nás strhávali k sobě a zůstalo by to tak věčně. Každý z nás byl živý a pozoroval vás, čekal a čekal a stále neumíral. Nevěděli jste to, ale nevědomost vás neomlouvá. Po malých krůčcích jste nám brali stále víc a víc svobody, až pak náhle v horečnatém poryvu, v rozmezí zběsilých tří staletí jste nás připravili o naše poslední útočiště a vtáhli jste náš svět do toho svého.

Jednoho dne se dočkáme odplaty, šeptali jsme si. Po celou věčnost jsme si to tlumeně sdělovali.

Když to nadešlo, neodehrálo se to v jediném dni, ale bylo jich mnoho, ten čas se protáhl na celé měsíce, v rozkošnické, prodlužované úlevě, po kusech, částech, útržcích, a čím větší zuřivost a hněv v nás vzrůstaly, tím to všechno bylo nádhernější a víc nás to osvobozovalo.

Ulice byly už zase mokré a to mu připadalo jako varování. Londýn nepůsobil nikdy tak odcizeně jako po dešti, kdy se dříve asfalt a dlažba měnily v lesklé zrcadlící plochy.

Sholl prošel Hampsteadem, kolem prázdných obchodů s vysypaným sklem výloh a s posledními zbytky nabízeného zboží. U bývalého knihkupectví se brodil břečkou rozkládající se papírové kaše.

Ve vzduchu byla ještě voda, mlha srážející se tu a tam v kapičky a stékající Shollovi po obličeji: Chodníky směrem od Heath sbíhaly ze svahu a on cítil v kostech, jak sestupuje do údolí.

Stále napjatě polykal a měnil úchop své pušky. Překvapovalo ho, jak silný strach cítí. Nepředpokládal, že na tento úkol bude sám. Přesto neuvažoval o změně původního plánu. Teď už ho nemohl vzít zpět.

Při chůzi pozorně naslouchal, ale rozpoznával jen měkké zvuky vánku. Cítil se jakoby uzavřený v nějaké bublině, slyšel své vlastní pohyby velice zblízka, vnímal, jak se jejich zvuky odrážejí od okolních zdí. Připadalo mu, že kráčí nějakou chodbou, vyježděnou kolejí, neúprosně nasměrovanou k cíli. Naslouchal vlastní chůzi, zvedání a klesání svých nohou. Vpředu pokaždé uslyšel tiché plesknutí a šplouchnutí a za sebou zase slabé vlhké mlasknutí. Zhluboka se nadechl a dlouho zadržoval dech, dokud neurazil několik kroků kolem cihlové zdi a rozbité výlohy. Pak opět vydechl, se slyšitelným rozechvěním.

Něco se pohnulo směrem od něj, nahoru po zdi, podobně jako ještěrka. Shollovi to nepřipomínalo nic známého. Blížil se ke křižovatce u stanice metra. Tady, blízko k srdci Hampsteadu, si fauna zrcadel zřejmě bezstarostně hrála.

Ulice se stočila doleva, a pak se před ním otevřel výhled na křižovatku. V posledních několika vteřinách se na ni Sholl ani nepodíval. Místo toho zaostřil pozornost na vodu kolem sebe, na kaluže a mokrý, kluzký asfalt. Světlo bylo pořád stejně tvrdé, dokonce i přes clonu mraků, ale samozřejmě se žádné paprsky nikde neodrážely, nikde neviděl žádné lesky a třpyt. Dešťová voda omyla město od prachu, stekla do jeho štěrbin a obarvila jeho maskování na tmavší odstín. Sholl šlapal dál vlhkem, které neodráželo jeho podobu. V londýn-

ských ulicích zčernalých vodou, kde všechno mělo obrysy zostřené deštěm, teď celé okolí připomínalo lept, ačkoli matné vlhké barvy pohlcovaly světlo.

Nakonec se stejně musel podívat přímo před sebe.

Kachličky stěn ve stanici metra Hampstead se kdysi leskly. Teď jejich tmavě zelenou barvu poněkud změnila stékající voda. Stanice byla skrytá, přes její zdi přerůstaly šlahouny břečťanu. Kovové mříže tvořící brány stanice zely otevřené, jako by chňapaly a šklebily se v temném vchodu, a připomínaly kořeny vyčnívající z jeskyně. V neosvětleném vestibulu Sholl rozpoznával jen budku, kde se dříve prodávaly lístky (v jejím okénku chybělo sklo), nerezové dveře výtahů zůstaly otevřené a za nimi byla jen smolná tma.

Křižovatka před stanicí metra se hemžila čilými bytostmi. Ve stanici samotné (jak Sholl viděl v jejích stínech) panovala tlačenice, bytosti z ní přetékaly pod širé nebe a prohledávaly okolní trosky.

Tupá zvířata této války, pozůstatky jejích bojů. Zaplavovala všechno jako krysy v zákopech. Celá staletí je lidé rozsévali po tisících, malé záchvěvy odrazů, šířené ve víčkách pudřenek, v trojdílných zrcadlech toaletek, v zrcadlových stěnách tělocvičen. Tyto stopy imág žily jen chvilkově a v okamžiku zase mizely, v nekonečné spleti životních cyklů. Ale když se ze zrcadel staly průchody, náhle se osvobodily a směly žít. Mohly se i množit. Byly to zlomky odrazů. Vyvrženci marnivosti, útržky lidských forem, odhozené a nepovšimnuté v ozvěnách mezi zrcadly.

Na okraji vozovky u kanálu se rozvíraly a svíraly lidské ruce. Namáhavě hledaly cestu blátem a zanechávaly po sobě stopy v podobě otisků prstů. Trochu výš na svahu Sholl spatřil rozkládající se lidskou mrtvolu. Několik rukou po ní půvabně, po špičkách prstů vyšplhalo nahoru a usadilo se na její kůži. Sklonily se a začaly hryzat její tkáně pomocí nehtů. Pásly se na ní.

Viděl obláčky rtů potřených barevnými rtěnkami, podobné buclatým motýlům, trhaně proplouvající vzduchem jako medúzy vodou: každý pohyb představoval přehnaně našpulené rty nějaké ženy nanášející si rtěnku. Oči, lidské oči, se křečovitě draly do existence a zase

zpátky, pohybovaly se svinutým prostorem a přitom hloupě pomrkávaly.

Prchavě zahlédl zuby ve velkých koňských úsměvech. Nad středem křižovatky se v peristaltických vlnách napínal a zase povoloval nějaký biceps. Imága vlasů kanula z okenních parapetů a povlávala ve větru, podobná shlukům pavučin. Nad hlavou mu poletovaly holubičky a energicky mávaly křídly.

Tito požírači mrtvol neměli mozek, objevili se tu v dozvuku bojů a jejich počty rostly. Vyhrnuli se ze zrcadel a neodumřeli. Tyhle nepovšimnuté obrazy a jejich odvozeniny časem zdivočely.

Mezi drobnou zvířenou procházely postavy mužů a žen, nevyvedených těmito podivnými úkazy z míry. Jejich oblečení se dnes zdálo zvláštní - obleky, džíny, košile, obyčejné všední šatstvo, přesně jak vypadalo v časech před válkou. Tohle byli upíři, imága mající lidskou podobu. Vzájemně spolu nemluvili. Sholl se přitiskl ke zdi, kterou měl za zády, a pozoroval je z výklenku cihlové stěny.

Každý upír se soustřeďoval jen na vlastní šouravé kolování po vymezené dráze, opakoval stále stejné pohyby s přesností autisty a naprosto ignoroval své druhy. Všichni upíři si něco pro sebe tiše špitali.

Mužské a ženské postavy se pohybovaly v postupně se proměňujících drahách, jako slábnoucí hodinový mechanismus, a drobná havěť, ty odražené záblesky lidí, se třepotala a plazila se po zemi kolem nich. Sholl je nehnutě pozoroval. Vysoko nad jeho hlavou, těsně pod mračny, najednou vyvstal jasně viditelný obraz a zase zmizel. Bylo to imágo, plně rozvinuté imágo, ve své sotva postřehnutelné formě. Z místa několik kilometrů jižně odsud se ozval silný drásavý zvuk.

Sholl cítil svíravý strach. Ještě nikdy se záměrně nevydal všanc imágům. Třebaže upíři byli ze všech nejlépe pochopitelní a také nejslabší, pořád ještě byli mnohem silnější a divočejší než kterýkoli člověk. A navíc pásli po kořisti. Když se v nějakém místě objevili upíři, lidé se odtamtud buď rychle vystěhovali, anebo zemřeli.

Povzdechl si a uvědomil si, že se mu dech poněkud chvěje. Nahmatal v kapse baterku, munici a pouta, a pak zvedl pušku a vystoupil z úkrytu do plného výhledu.

Zvuky vydávané upíry nepatrně zesílily. Nepřestali se pohybovat, ale všichni naráz vrhli po Shollovi postranní pohledy a sledovali ho: zřejmě je vyvedl z míry, cítili se nesví.

Namířil pušku na jednoho z nich, postavu v čisté pekařské pracovní haleně. Upír sebou trhl a pokusil se poněkud odtáhnout, ale přesto pokračoval v monotónním obcházení kolem. Sholl stiskl kohoutek.

Zdálo se, že puška hřmí velice dlouho. Postava pekaře nadskočila do vzduchu a odlétla v oblouku vytrysklé krve. Pronikavě zakvičela, asi jako prase na porážce. Ostatní upíři vydali stejný zvuk.

Když pekař přistál na zemi, začal dupat a mlátit nohama a rukama o chodník jako malé dítě v záchvatu vzteku. Přitom z něj stále chlístala krev, protože mu v hrudi zůstal otvor po výstřelu. Botami škrabal o asfalt, hyperaktivně kroutil hlavou, kvílel a skřípal zuby.

Sholl znovu nabil pušku a sledoval přitom upíry. Dělali grimasy a vydávali skřípavé zvuky. Ustupovali, pak se zase posouvali dopředu, ale nespouštěli z něj zraky. Obličeje měli zkroucené soustředěním. Sholl vystoupil dopředu.

Srdce mu prudce bilo. Náhle mu byla hrozná zima. Měl tak silný strach, že téměř nebyl schopen dýchat.

Když se blížil k nejbližšímu upírovi, přiměl se nezpomalit. Upír před ním ustoupil. Byla to žena v nevkusných, příliš strakatých košilových šatech. Spustila se na všechny čtyři a zvířecími pohyby se stáhla dál od něj.

Sholl se vrhl dopředu a chytil ženu za paži. Zaječela a prudce uskočila nahoru a zpátky, až na ní květovaná látka šatů zavlála. Přistála na okenním parapetu, skoro dva metry vysoko, a tady se přikrčila a výhrůžně syčela.

Sholl se prudce otočil, pohyby zrychlené adrenalinem. Očekával, že ho teď každou vteřinou, každým zlomkem vteřiny srazí k zemi útok upírů. Otočil se, aby viděl, co je za ním, a několikrát to opakoval, aby mu neuniklo dění za zády. Ani nedýchal strachem. Upíři ale byli jako ochromení, civěli na něj s nečitelnými výrazy.

Sholl, celý roztřesený, se vydal znovu dopředu. Vrhl se po dalším nejbližším upírovi a snažil se ho chytit. Zdivočelé kusy lidských odrazů se rozprchly a poletovaly nad křižovatkou tak rychle, že je už

nebylo možné rozpoznat. Upíři se dali na útěk. Rozprchli se po všech čtyřech, drápali se v podivných úhlech po zdech, unikali zpátky do temnoty stanice metra Hampstead, vydávali vytí, vrčení a chroptění, takže ve zlomku vteřiny zbyl na ulici pouze Sholl a zraněný upíří pekař.

Pekař kolem sebe tloukl končetinami, ale najednou se vrávoravě postavil na nohy. Sholl k němu skočil a bytost zavyla, zdálo se, že hrůzou, a utekla zpátky mnohem rychleji, než by to dokázal kterýkoli člověk. Celou dobu přitom zůstala obrácená obličejem ke Shollovi. Při běhu jí z hrozné rány stříkaly tělesné tekutiny a na ulici zůstávala v jejích stopách krev a kousky vnitřností.

Sholl pozoroval, jak upír mizí. Cítil se rozjařený. Zatočil se uprostřed ulice v osamělé piruetě a z hrdla mu unikl výkřik triumfu a neovladatelné radosti z přežití. Neublížili mu!

Vypálil z pušky do vzduchu a zavýskl. Londýn však tento zvuk pohltil, neodpověděl mu ozvěnou.

Sholl se rychle uklidnil. Úkol, kvůli kterému přišel, měl stále ještě před sebou. Pořád neměl, co potřeboval. Upřel pohled do vchodu stanice metra, do očí upírů, kteří ho stále pozorovali, sotva viditelní v šeru vestibulu. Znovu ho zaplavil strach, ale tentokrát jeho vlna hned ustoupila. Polkl. *Co na tom záleží?* pomyslel si rozechvěle. *Pokud dojde k nejhoršímu, copak to nebude jedno?*

Udělal krok dopředu ke kachličkovaným schodům, směrem k zející temnotě, do míst, kam uteklo množství upírů i drobné havěti ze zrcadel.

Jakmile pronikl dovnitř stanice, bytosti uvnitř začaly vydávat hromadné kvílení. Šátraly rukama v prachu, skrývaly se v temných dírách a koutech, samostatné oči a rty mrkaly, špulily se a odsouvaly se pryč z dohledu.

Upíři kvíleli a jako opice šplhali do výtahových šachet, aby jimi unikli do prostorů na konci stanice, u schodiště. Celý prostor se rozléhal ozvěnami. Kabely, které ještě držely zničené výtahy, vydávaly zvuky jako ohromné hudební nástroje, jak se jich upíři zachycovali a šplhali po nich z dosahu a pryč z očí.

Sholl se vydal do ztichlého prostoru. Překročil kostru zaměstnance londýnského metra, ještě oblečenou do potrhané modré uniformy. U turniketů se zastavil a naslouchal.

Věděl, že musí postupovat rychle. Stále ještě cítil strach. Nezeslábl, náhlý výtrysk okázalé statečnosti ho nenahradil, pouze překryl.

Sholl přeskočil turnikety jako člověk, který nechce platit jízdné, a vstoupil do zadní části temné stanice. Bylo tu velice chladno. Stál před vypáčenými výtahovými dveřmi a naslouchal zvukům ukapávající vody a podivným ocelovým nárazům. Na podlaze se válelo všelijaké harampádí, tu a tam zůstaly odhozené lístky. Sholl zamířil až dozadu, ke schodišti.

Flíček světla z jeho baterky zkoumal terén, podobný slídícímu zvířeti, jako pes provázející slepce a vyhledávající vhodnou trasu mezi pokroucenými kusy kovu a obskurními odpadky imág - nedefinovatelnými rozkládajícími se útvary, organickými tkáněmi utkanými z nicoty. Podlaha stanice klouzala. Jediný zvuk v těchto prostorách teď pocházel od Sholla, pokračujícího do nejtemnější části chodby. Sestoupil níž po deseti schodech, teď už v naprosté temnotě, a blížil se k šachtě a černému železnému spirálovému schodišti s oprýskaným zábradlím, které se stáčelo válcovou šachtou ve směru hodinových ručiček dolů a mimo dohled.

Středem točitého schodiště procházel sloup z rezavého kovu. Sholl si stoupl na horní schod a namířil baterku dolů úzkou mezerou mezi zábradlím, které měl po pravé ruce, a sloupem. Světlo ozářilo další schody a on pohyboval baterkou, až její paprsek pronikl kolem zábradlí přímo dolů, a pak znovu, kam až dosáhlo nejdál, o tři otočky schodiště, a pak ještě dlouho trvalo, než se dotklo dna šachty. Světelný paprsek mu neodhalil vůbec žádný pohyb. Neozval se ani sebemenší zvuk.

Vždyť jsem je viděl, jak sem míří, pomyslel si Sholl.

Šlápl na druhý schod shora. Ozvalo se slabé zavrzání. Chvilku počkal a pak pokračoval v sestupu.

Postupoval jen pomalu. Na každý schod došlápl nejprve oběma nohama a na okamžik se zastavil, než pokračoval dál. Naslouchal svému zrychlenému dechu. Byl celý napjatý. Schodů, které se za ním zvedaly do temnoty, rychle přibývalo. Posvítil baterkou zpátky smě-

rem, odkud přišel, v obavě, že ho sledují. Začal být nervózní z temného sloupu vedle sebe. Představoval si, že se za ním něco skrývá, možná jen pár schodů pod ním, pohybuje se to stejně rychle jako on a drží se to právě tak daleko, aby to nezahlédl. Posunul se doleva, až se dotýkal oblé stěny šachty, a snažil se dohlédnout co nejdál dopředu.

Takto těsně u stěny sestupoval níž a níž k chladným tunelům, kterými dříve projížděly vlaky, svým způsobem ukolébaný temnotou. Pravidelný krok ho uklidňoval a pomalý spirálový sestup na něj působil hypnoticky. Zaslechl nepatrné zvuky, jak se zdivočelá imága, ty drobné zvlněné obrazy rukou, očí a genitálií, přesouvala dál od něj. Možná že tu bylo také něco jiného: poslední skutečné krysy a myši, skrývající se před dravými odrazy.

Světlo, které zatím poskakovalo ze schodu na schod, se náhle dotklo něčeho pohyblivého. Sholla to tak šokovalo, že se neubránil výkřiku a začal se ohánět baterkou jako mečem, dokud se v jejím světle neobjevil obličej, a pak celá řada obličejů, množství bytostí se rty stisknutými, s očima rozšířenýma a upřenýma na něj.

Upíři mlčky ucpávali schodiště. Nedokázal je spočítat - bylo jich ale přinejmenším dvacet. Jejich oblečení prozrazovalo, že každý pochází odjinud. Stáli tu tiše a čekali na něj. Pozorovali ho, jak přejíždí světlem baterky z jednoho obličeje na druhý. Zorničky se jim postupně stahovaly; to byl jediný pohyb v tomto prostoru.

Shollovi tlouklo srdce jako o závod, div mu nevyskočilo z hrudi. Čekal, že na něj upíři zaútočí, ale oni se k němu nesnažili přiblížit. V šachtě se dlouho vůbec nic nepohnulo. Konečně Sholl sestoupil o jeden schod. Upíři zareagovali s dokonalou synchronizací, jako ve strašidelném tanci, a posunuli se společně dozadu, až se ocitli mimo jeho dosah. Znovu se k nim přiblížil a oni současně ucouvli a zároveň začali vydávat slabé hučení, úzkostný a nepříjemný zvuk.

V nitru se mu zvedala vlna zlosti. Namířil puškou na upíří dav, ale nevystřelil. Přiskočil k nim rychleji, ale oni se o to rychleji stáhli a zvuky, které vydávali, zesílily.

Sholl učinil náhlý výpad a skoro bezhlavě se vrhl dolů ze schodů na lidské postavy. Puška se mu přitom zhoupla na řemeni dozadu. Bleskově chňapl pravou rukou a podařilo se mu zachytit klopu nej-

bližšího upíra. Bytost zavřeštěla, prudce couvla a vytrhla se mu. Bleskově se prohnala kolem něj po schodišti vzhůru. Jak byl Sholl rozmáchnutý, měl potíže zarazit se v pohybu a udržet se na nohou. Řítil se neovladatelně dolů a kužel světla z baterky nazdařbůh olizoval okolní stěny a odhaloval chladné výrazy upírů. Sholl se je v běhu snažil zachytit. Ucítil, že drží nějakou látku a dokonce i kus těla, ale znovu a znovu se mu vytrhovali.

Přetočil si pušku zpátky, až při nárazu o stěnu zarachotila.

Vyrazil neartikulovaný řev a zoufale chňapal po postavách, které se před ním rozprskávaly do všech stran. Unikli mu. Klopýtal dolů po schodech a přidržoval se zábradlí. Schodiště náhle končilo a on s tím nepočítal: podlaha přerušila rytmus jeho chůze, klopýtl a upadl na betonovou plošinu. Baterka mu vyletěla z ruky a odkutálela se. Její paprsek bezcílně bloudil po stěnách.

Sholl ležel na podlaze. Zvedl hlavu a rozhlédl se. Obklopovala ho temnota, ustupující a zase se šířící podle toho, jak se pohybovala kutálející se baterka. Kolem se hromadily celé šiky upířích postav; všichni se drželi mimo jeho dosah a nejasně se rýsovali ve stínech. Se zařváním se zvedl a znovu se proti nim vrhl, hlouběji do tunelu, tam, kam ukazoval nápis K VLAKŮM.

Upíři ho stále obklopovali, ale drželi se v bezpečné vzdálenosti. Postupovali s ním do temnoty, ale nedotýkali se ho, a pokud se po nich rozehnal, vždycky zůstali o kousek dál, než kam dosáhl špičkami prstů.

Sholl se rozehnal puškou jako holí. Toužil na ně pálit, rozstřílet je, aby padali v dešti zakrvácených, rozedraných těl jeden přes druhého, ale bál se, že by od něj mohli ještě zvětšit odstup, a to si nepřál. Aby uskutečnil svůj záměr, musel jednoho z nich chytit. Vykřikl směsí strachu, vzteku a frustrace.

Baterka se odkutálela daleko dopředu, takže se změnila v pouhý svítící bod na konci tunelu. Sholl vykročil do smolně černé tmy. Upíři kolem připomínali spíš nehmotné duchy, tak byli nezřetelní. Sholl se proti nim rozběhl, ale oni mu znovu ustoupili z dosahu a nejasně se opodál rýsovali v temnotě.

Vypadni odsud, vyciťoval jejich myšlenky, *vypadni odsud a nech nás na pokoji*.

Sholl zadupal jako dítě a znovu vykřikl. Zdálo se, že se k němu upíři nepřiblíží natolik, aby se jich mohl dotknout. Jen nehybně, mlčky stáli tam, kde je ještě mohl zahlédnout, mimo jeho dosah, a čekali, až odejde. Dusil se vztekem, začínal už být vyčerpaný a klopýtavě za nimi postupoval dál a dál do temnoty. Opřel se o stěnu a zaplavila ho beznaděj.

Z tichého, téměř neviditelného davu se něco vynořilo. Slyšel, jak se to blíží, jak se to protlačuje stěnou nehybných upírů. Vydávalo to tichý zvuk a Sholl vzhlédl nahoru do temnoty, nikoli s hrůzou, jaká by odpovídala okolnostem, ale s jakousi zvláštní nadějí. Zíral do nicoty, jak se prostorem rozléhaly zvuky blížících se kroků.

Vtom jako by se něco zvedlo z kalné vody, na okamžik spatřil jen několik centimetrů od sebe obličej. Byl špinavě bílý a poznamenaný jizvami. Sholl neměl čas si všimnout jeho výrazu. Pocítil tvrdý úder a odletěl dozadu.

Ležel napůl omráčený ve špíně na studené podlaze. Věděl, že musí vstát. V mysli se mu vynořila myšlenka, že se ho jeden z upírů pouze *dotkl*. Bylo to bolestivé, to musel uznat, ale důležité bylo, že tahle bytost nezůstává mimo jeho dosah. Přesně to si přece přál, tohle potřebuje! Znovu pocítil strach, protože věděl, že může přijít o život.

Slyšel, jak kolem něj útočník obchází v kruzích. Zasténal a překulil se, jak se snažil postavit. Znovu pocítil úder, jehož síla ho postrčila ke stěně tunelu.

Nová bolest mu zvýšila hladinu adrenalinu a najednou zjistil, že stojí a napřahuje paže v přípravě k boji. V tunelu slyšel nějaké zvuky, snad vyjadřující údiv, překvapení, nějaké šeptané dohadování. Zaslechl jakousi strkanici, těla tam narážela jedno na druhé. Davem upírů zřejmě proběhla vlna nějakých obav. Vzadu v tunelu, v nejčistší tmě, se ozval zvuk hlasu, odpovídající tomu, nač se zmohl odraz lidských hlasivek.

Útočník se s krátkým drsným zaštěknutím - nebylo určeno Shollovi, ale ostatním upírům - vysvobodil z davu. Sholl spatřil náznak jeho stínu na pozadí temnoty. Zvedl paži, aby ho uchopil, a když se ten studený obličej znovu objevil v jeho blízkosti, zjistil, že je připravený k boji. Rozehnal se puškou jako obuškem, až útočníka odrazil stranou.

Pocítil rozjařenost. Byl to konečně *dotek*, a to znamenalo *kontakt*. Znovu se rozehnal puškou, tentokrát směrem k zemi, kam musel útočník upadnout. Vedl úder silou, která ho samotného překvapovala. Neuvědomoval si svoji zlost, byl plně soustředěný na daný úkol.

Jakmile Shollova zbraň zasáhla upíra do nohy, tvor vyjekl. Náraz pažby o kost byl však hlasitější. Zraněný upír uchopil Sholla za holeň a tahal, ale Sholl už s tím počítal a vrhl se na soupeře ležícího na zemi.

Váleli se v jednom klubku ve špíně a prachu. Sholl chytil hlavu imága, dával si přitom pozor, aby mu nevsunul palce do úst, ale aby pořádně uchopil jeho lebku, a dvakrát s ní prudce uhodil o beton. Protivník mířil údery Shollovi do obličeje, mnohokrát ho zasáhl, ale bylo to poměrně slabé imágo, anebo už ho opouštěly síly, protože jednotlivé rány splývaly a byly sice bolestivé, ale čím dál slabší a neúčinnější.

Pak se Sholl začal dusit. Podařilo se mu uvěznit upíra pod sebou, ale ten mu sevřel hrdlo. Sholl slyšel vlastní dech, jak se zastavuje. Bušil do útočníka, ale zřejmě ne dostatečně tvrdě, a věděl, že mu hrozí zardoušení. Uslyšel tiché švitoření, jakoby pípání malého ptáčka, a byl si jistý, že pochází z jeho vlastní hlavy.

Vyděsil se, že by mohl zemřít, a snažil se nahmatat pušku. Když ji konečně držel v ruce, cítil se už zesláblý. Uhodil pažbou upíra do hlavy a sevření jeho hrdla konečně povolilo. Puška se na podlaze odrazila od upíří lebky a vyšel z ní výstřel směrem do tunelu.

Nastal jakoby strnulý okamžik, kdy bylo všechno ozářeno výstřelem. Sholl zřetelně spatřil obličeje davu, který ho obklopoval. Skláněli se nad ním a jeho omráčeným protivníkem. Pokud vůbec dokázal číst v těchto tvářích jakékoli emoce, v těch obličejích, které sice měly lidské rysy, ale ty byly zbavené mimiky nebo projevů citu, zdáli se mu šokovaní. Vyvedení z míry a bezradní. Ústa měli otevřená. Uvědomil si, že ty ptačí zvuky se nezrodily v jeho mysli, ale že je vydávají upíři. Švitoří a přitom na něj shlížejí. Jeden nebo dva z nich po něm při rvačce natahovali ruce, ale jen váhavě, nesměle a s prsty ohnutými, takže věděl, že se nepřimějí, aby se ho dotkli, protože to nedokážou. Pak světlo zmizelo a Shollovi zůstaly v mysli jen dozvuky toho výjevu.

Ten pohled ho posílil. Omráčil imágo, které měl pod sebou, dalším brutálním úderem, a pak vstal, zvedl pušku a znovu ji nabil. Odtáhl napůl bezvědomého upíra zpátky tam, odkud přišel, směrem k hranici světla. Upír začal přicházet k sobě a Sholl mu pomohl a vytáhl ho na všechny čtyři, aby dokázal lézt. Postrkoval ho kolem rohů, až spatřil patu spirálového schodiště, u které se válela baterka.

Upíři ho následovali. Šli za Shollem a jeho zajatcem, drželi se pár kroků od nich, ale zahlédl je vždycky, když se objevili na hranicích kužele světla z baterky. Pořád po něm vztahovali ruce tím nepřesvědčivým pohybem, nic nepodnikli, ale přesto je děsilo, že zajal jednoho z nich, byli tím výjevem stísnění a znervóznělí. Vydávali sténání.

Než se upír stačil vzpamatovat, Sholl mu připoutal ruce k zábradlí pomocí pout. Věděl, že takto by nezadržel žádné imágo v plné síle, ale všichni útočníci zřejmě nebyli v nejlepší formě a doufal, že díky zraněním je tenhle exemplář zesláblý. Dvakrát ho uhodil do obličeje pažbou pušky a s uspokojením pozoroval krev, jak vyvstává pod kůží a pak tryská otevřenou ranou ven.

Posvítil svému zajatci baterkou do obličeje. Měl kalné oči a hyzdila ho sít jizev. Podle Shollova odhadu by mohl vypadat docela příjemně, kdyby ho oživovaly běžné lidské emoce. Za hranicemi světla baterky ho úzkostně pozorovali ostatní upíři, ale nepřibližovali se.

Když upír trochu nabral síly, hlava se mu přestala bezvládně kývat a pohyby se zdály jistější, Sholl začal luskat prsty, až zachytil upírův pohled. Tvor začal vrčet a snažil se přervat pouta. Sholl mu přiložil hlaveň pušky k hrdlu a přitlačil na ni tak silně, aby mu způsobil modřiny.

„Nevím," oslovil zajatce, „jak moc ti ublíží, když vystřelím." V tunelu tak hluboko pod zemí zněl jeho hlas dutě. „Nevím, co se ti stane nebo jak dlouho bude trvat, než se ti to zahojí."

Bedlivě si prohlížel obličej bílý jako ponrava. Pod kůží se neustále pohybovaly mimické svaly. Upír se snažil uniknout, ale pouta držela. Ostatní upíři vyčkávali.

Sholl trochu nervózně počkal, jak skončí zajatcův pokus se osvobodit, ale upír naštěstí neměl úspěch.

„Proč ses mě dotkl?" zeptal se. „A proč se mě nedotkli *oni?*"

Vyslovoval to nerad, jako by tím mohl rozbít nějakou moc, kterou až dosud měl, ale upír mu stejně neodpověděl. Sholl ho znovu dloubnul do krku hlavní. Věděl, že nemá času nazbyt, a rychle přemýšlel, jakou ještě zvolit taktiku. Uvědomoval si, že zřejmě nedokáže tohoto tvora donutit, aby promluvil, ale možná by ho mohl přesvědčit, že mlčení nemá smysl.

Dokonce i v případě nepřítele tak tupého a natolik cizího člověku, jako byla imága, a dokonce i ve zmatcích této války bylo možné se dozvědět velice mnoho o tom, jakým způsobem druhá strana vede boj. V prvních dnech konfliktu upíři připomínali lidské bytosti daleko víc. Žili mezi lidmi po mnoho let, někdy po celá staletí, a kopírovali jejich zvyky. V prvních týdnech války často - pokud stáli v čele přicházejících vojsk, na nějakém děsivém válečném stroji, nebo zjišťovali výsledky nějakého masakru - popichovali poraženého nepřítele, zuřili nad vlastním útlakem a vítězoslavně jásali, že se blíží konec jejich boje.

Čím víc času trávili mezi ostatními jedinci svého druhu, tím spíš toto napodobené chování odumíralo a nahrazovaly je způsoby stále nepochopitelnější, bez analogií nebo významu v lidském smyslu. (Upíři začali být ubozí a politováníhodní. Byli lapeni do těl, která si po celá staletí ošklivili, posloužili jako špioni imág, možná měli dokonce klíč k osvobození své rasy, ale nemohli se stát sami sebou. Uvízli v předstírání, že jsou lidmi, a teď zase předstírali, že jsou imágy.) Sholl ale během prvních dnů neustále velice bedlivě naslouchal, mluvil s jinými lidmi, kteří také něco zaslechli, a někdy tahal informace i z umírajících. Teď svému zajatému posluchači předvedl, co všechno dokázal zjistit.

Pověděl svázanému upírovi o tom, kdy a jak byla imága ve starověku zotročena, alespoň podle pověsti, dávným císařem a myslitelem. Pověděl mu, jak on sám i jeho druhové - upíři, kteří sami sebe nazývají pačogové, špioni, zvědové přecházející mezi světy - posloužili vlastně v roli předsunuté hlídky. Jak se imága zbavená okovů, která se dostala ven ze zrcadel až po nich, stala jejich generály a nyní všichni podléhají jednomu z nich. Podoby pravých imág se postupně rozpouštěly, až přestaly být rozpoznatelné lidským zrakem, imága

získávala své vlastní rozměry a pačogy nechala sebou v tomto světě, opustila je.

Ovládal je jediný vůdce. Vojenský génius, který zvítězil v tomto tažení: šampion. Imágo, které nazývali Vlkodav, Ryba nebo Tygr. Čekal tady, v Londýně, v samotném srdci tažení, zatímco jeho vojska likvidovala poslední zbytky odporu. I tohle všechno Sholl pověděl svému zajatci.

Upírův obličej se nezměnil, a stejně tak zůstaly bez výrazu obličeje jeho druhů. Sholl pokročil k důležitému bodu svého výslechu.

„Něco pro něj mám," oznámil. „Pro Rybu Zrcadel. Kde se zdržuje?"

Žádná odpověď.

„Kde je Ryba Zrcadel?"

Sholl vrazil hlavní pušky silně do spánku zajatého pačoga, až se zajatec zapotácel a zavrčel. Sholl ale znovu promluvil tak, jako by s ním vedl poklidnou diskusi.

„Co mu můžu udělat? Ty se mě nebojíš. Žádný z tvých bratříčků se mě nebojí. Ani Vlkodav se mě nezalekne. Co bych mu asi mohl provést? Nedokážu přece ublížit Rybě Zrcadel, že ne? Chci jí dát dárek. Tak kde je? Chci jí *dát dárek!*" Zajatec na něj jen němě zíral. Sholl začínal pociťovat vztek. Mluvil dál, ale vrážel teď upírovi jeden políček za druhým. Tvorovi pokaždé uskočila hlava prudce dozadu a pak na něj znovu upřel zrak, stejně jako předtím, beze strachu a nepohnutě. „Chci mu dát dárek! Krucinál, chci mu jen něco věnovat. Copak nechceš, aby sakra dostal něco, na co nadosmrti nezapomene? Dárek! Tak kde je Ryba Zrcadel? Kde? Něco jí dám! Do prdele, mám pro ni dárek, dárek! Určitě ho neodmítne, to prostě nemůže! Tak kde teda je? Kde je Ryba Zrcadel? Kde? Kde je Ryba Zrcadel? *Kde je*, sakra práce?"

A najednou, hlasem překvapivě lidským, mu to zajatec pověděl. Shollovi trvalo několik vteřin, než si uvědomil, co se stalo. Musel se usmát. *No samozřejmě.*

Zvítězil. Upíři nevěří, že by mohl Rybě Zrcadel ublížit. Proč by jim mělo záležet na tom, jestli ví, kde Ryba je? Možná ustoupili jeho naléhání díky své odlišné psychice nebo třeba mohli být zvědaví, jak

s touto informací naloží - o jaký podraz, nutně zakončený nezdarem, se pokusí. Neuvěřili mu, že žádný takový plán nemá.

Sholl si ale povšiml, že jeho zajatec zřejmě své druhy šokoval. Ostatní upíři se nervózně ošívali a kroutili neklidně hlavami jako nešťastní, prašiví psi. Sholl několikrát zaslechl jejich zavytí. Vzhlédl přímo vzhůru a pozoroval černou spirálu schodiště, která mu mizela nad hlavou. Naslouchal tichu, přerušovanému odkapáváním vody, nějakými škrabavými zvuky pod zemí a špitáním upírů. Náhle, během okamžiku, ho zachvátil strach. Namířil světlo baterky do obličejů bytostí, které ho obklopovaly, prohlížel si jednu po druhé a viděl, že na něj upírají nemrkající pohledy, s ústy pootevřenými nebo rozšklebenými. Jeho strach ještě zesílil.

„Proč se mě ani nedotkli?“ zašeptal. Ošklivil si svůj vlastní kňouravý tón. „Žádný z nich. Ani jedno imágo v celém Londýně. A proč ty ano, proč jsi na mě sáhl?“

Ohlédl se po upoutaném tvorovi pod sebou a bezděčně vykřikl, protože zpozoroval, jak se jeden pačoga, odvážnější než ostatní, přiblížil k zajatci a teď sahá po jeho poutech. Sholl o krok ustoupil a namířil na něj pušku, ale byl příliš pomalý. Upír už přerval řetězy, s hlasitým zavytím si naložil zakrváceného zajatce na ramena a překotně se s ním vrhl do temných chodeb.

Sholl vystřelil do stínů a v krátkém záblesku horkého světla spatřil, jak se kulky zadírají do několika těl a zanechávají v nich otevřené rány, takže se upíři s jekotem hroutí jeden na druhého, ale věděl, že prvního útočníka i jeho zachránce minul. Unikli tak rychle, že nemohl pomýšlet na jejich pronásledování, a rázem byli mezi svými druhy v temnotě neviditelní.

Cítil čpavý, pronikavý pach síry. Po prvním záchvatu vytí a jekotu zůstali i zranění upíři zticha. Jejich řady se sevřely a postřehl jedinou změnu: zírající obličeje nejblíž k němu byly pokropené krví sousedů.

V temnotě podzemí je Sholl upřeně pozoroval a čekal, kdy na něj zaútočí, ale oni to neudělali.

Výstup vzhůru zabral Shollovi méně času než sestup do podzemí. Předtím postupoval vpřed s pocitem hrůzy, co ho v těchto místech čeká - teď naopak vášnivě toužil být venku.

Schody vybíhal pomalým klusem, jen občas se zastavil a trochu se vydýchal. Pokaždé se přitom ohlížel. Dokonce i teď, po všech prodělaných zážitcích, se mu při pohledu na zeď mlčenlivých obličejů, zakrvácených upírů v obyčejných všedních šatech, kteří se mu stále drželi za zády jako čestná stráž, sevřel žaludek.

Provázeli ho až k východu ze stanice metra a tam, ještě uvnitř budovy, se shromáždili a vyčkávali. Upírali zraky na Sholla, jak vyklopýtal ven do časného podvečera a rozpřáhl ruce, jako by ho dokonce i toto slábnoucí světlo nabíjelo energií. Za jeho zády se pačogové nervózně dotýkali jeden druhého, v tupých, polopříčetných vzájemných kontaktech, nepřipomínajících v ničem lidské chování.

Sholl stál vyčerpaný na křižovatce před vchodem do metra. Imága ho tam nenásledovala a ani drobná havěť zrozená ze zrcadel se sem už nevrátila. Křižovatka zela prázdnotou.

Omámeně se ohlédl zpátky ke stanici. Protíral si oči, jako by se právě probudil, a pozoroval upíry, kteří s široce rozevřenýma očima čekali, až konečně odejde, a vyzařovali ze svých stinných úkrytů nenávist. Sholl cítil rozjařenost. Podařilo se mu zajít *dovnitř* a zase vyjít *ven*. Sešel až dolů, vrátil se a přinesl si to, oč mu šlo, tu důležitou informaci. Věděl, kam teď musí jít.

Rozpažil ruce jako strašák a udělal pár klopýtavých kroků zpět, směrem k upírům, rozběhl se proti nim, jako by se pokoušel pro zábavu vystrašit malé dítě. Uskočili před ním dozadu tak rychle, že jejich pohyb ani nepostřehl. Plašil je dál a smál se, když se před ním pokoušeli skrývat. Počkal pár vteřin, než se znovu vynořila hlava nebo dvě, a pak zopakoval divoký náznak útoku a způsobil, že znovu zmizeli.

Opakoval tuto nesmyslnou hru dvakrát nebo třikrát, ale pak ho přemohla únava. Přešel křižovatku směrem k troskám realitní kanceláře a těžce dosedl do jejich stínu. Pár vteřin nevnímal nic jiného než vlastní dech. Schoulil se a pokusil se sebrat znovu síly. Nedokázal myslet na svůj nadcházející úkol.

Upadl do dřímoty, z níž ho prudce vytrhl štěkot rychlopalných zbraní. Rozechvěle se zvedl a otočil se. Z postranní ulice se vyřítil nějaký džíp a zastavil před stanicí metra. Žena za volantem nechala motor běžet. Dva vojáci z Heath se hnali ulicí směrem k němu. Vza-

du viděl ještě tři další vojáky, jak stojí ve skupince před autem zaparkovaným před stanicí metra Hampstead a pálí do jejího vchodu. Kulky narážely na kachličky a cihly a ukusovaly kovové hrany mřížoví.

Zevnitř se ozývalo vytí upírů, zraněných a možná zabíjených. Vynořovali se po jednom nebo po dvou, provrtaní dírami po kulkách a zakrvácení, pohybovali se plazími přískoky, snažili se chytit muže, kteří na ně útočili, a zadržovala je pouze neustálá palba. Obličeje měli nehybné a ruce zaťaté v pěsti, dokonce i ti, kteří si přidržovali vnitřnosti vyrvané z útrob střelbou. Snažili se vojáky obklopit se zjevně vražednými úmysly, bez ohledu na to, jaká utrpěli zranění, a muži pomalu ustupovali ke Shollovi a dávali si přitom pozor, aby všichni nenabíjeli zbraně naráz a aby stále některý z nich udržoval upíry v uctivém odstupu střelbou. Vojáci ustupovali sice v panice, ale přece jen spořádaně. Věděli, že upíry nedokáží držet v šachu dlouho, a byli si vědomi, jak by všechno skončilo, kdyby jejich snaha selhala.

Jejich dva druhové se rozeběhli směrem ke Shollovi, nacvičeným způsobem, tak, aby poskytovali co nejmenší cíl pro nepřátelské kulky, což neodpovídalo tomu, jaká smrt jim tady hrozila: Zvedli paže a křičeli na Sholla, aby se k nim přidal. Připojil se k nim s neartikulovaným výkřikem vyjadřujícím radost, že se tu objevili. Dovolil jim, aby ho odtáhli k džípu, smýkli jím na zadní sedadlo a naskočili za ním dovnitř. Zbylí vojáci také ve zmatku naskákali jeden přes druhého do auta a strhla se mezi nimi potyčka o sedadla. *Jeď, jeď! Jedeme!* vykřikovali a džíp se s trhnutím prudce rozjel.

Sholl se nahlas rozesmál. Upíři je chvíli pronásledovali, ve voze bylo slyšet jejich zvláštní švitoření a v jejich stopách zůstávala ulice zpustošená. Ale řidička podávala virtuózní výkon a upíři začali pomalu za džípem zaostávat. Sholl si připadal tak trochu v šoku, ale neměl pocit, že by na jeho stavu euforie bylo něco nepatřičného. Vojáci si pro něj přišli! Vrátili se a čekali na něj!

Ležel na sedadle a naslouchal jejich hovoru, zatímco džíp nadskakoval po nerovném terénu a mířil na sever, k bezpečí otevřené krajiny. *Sakra, dyť sem ti to říkal, že s nima vyjebe* nebo *Viděls to? Viděl?* nebo *Cha! Nešli k nám blíž, všimni si, jak měli nahnáno!*

Sholl vnímal obrysy stromů. Vnímal, jak se mění terén pod pneumatikami. Pohybovali se po holé, prašné zemi, míjeli řeku, byli venku na chladivém vzduchu. A vojáci si pro něj přijeli!

Nedotkli se tě. Přišels do našeho hnízda a moji bratři se tě ani nedotkli. Nechápu to.

Když mě od tebe napůl omráčeného odtáhli, když mě z té hrůzy dostali do bezpečí černočerné tmy a položili mě jemně na pražce vedle studených kolejí, rozpomněl jsem se, co jsem ti prozradil. Zahanbilo mě to a stydím se za to ještě teď, ale nikdo z mých bratří mi zatím neřekl, že jsem udělal něco špatného.

Vždyť co bys mohl udělat? Co bys mohl asi tak provést, takový šílenec, který za námi pronikl do našich hlubin? Ryby Zrcadel se nemůžeš dotknout. Jak bys jí asi dokázal ublížit? Mýlil jsem se snad, udělal jsem nějakou chybu?

Proč se tě ani nedotkli?

Stál jsem tam v temnotě s ostatními pačogy, v našem hnízdě jakoby na dně světa, až jsme tě uslyšeli. *Ucítili jsme*, jak k nám sestupuješ. Cítili jsme tvůj sestup a vyšli jsme ti vstříc. Dychtil jsem, abychom tě přemohli. Nehodlám snášet váš živočišný druh. Po tom, co jste nám provedli, nedovolím, aby kterýkoli z vás zůstal naživu. Tvůj příchod mě neohromil, neobdivoval jsem to, cos musel pokládat za neobyčejné hrdinství, ale ve skutečnosti se jednalo o nebezpečný výpad živočicha se zakrnělými instinkty - jen jsem vyčkával. Ale nikdo se tě nedotkl.

Postupovals pořád dál a dál dovnitř našeho temného útočiště. A oni se tě nedotýkali.

Byl jsem stvořen k tomu, abych pozoroval své okolí. S tím, co se tu dělo, jsem nebyl synchronizovaný. Připadal jsem si jako kolečko zbavené zubů, které se otáčí uvnitř nějakého motoru, ale nezapadá do ostatních koleček, nechytá se a nezapojuje. Oni se tě nedotýkali a to mě uráželo. Pořád dokola jsem jim krátkým zašepotáním kladl otázku, proč to tak je, ptal jsem

se naším i vaším jazykem, ale ať jsem naléhal na kteréhokoli ze svých bratří, všichni reagovali jen vyhýbavým mlčením.

Neřekli mi důvod, protože podle nich jsem ho přece musel znát.

Dlouho jsem si myslel, že se tě nemůžu dotknout stejně jako oni. Ale pak, když jsi dorazil na dno našeho podzemí a začal ses po nás nemotorně sápat (cos vlastně chtěl? co ses pokoušel najít?), pocítil jsem, jak mě zalévá příval energie připomínající nesmírně tu energii, která mnou projela, když jsem spatřil tříštící se zrcadlo a náhlý výraz strachu ve tváři bytosti, která se mi posmívala. Věděl jsem, že chování mých druhů není způsobeno tím, že bychom se tě nemohli dotknout; ale moji bratři to *neudělají*, zatímco já to *udělám*.

Nelíbilo se jim to. Nezabránili mi v tom, ale nelíbilo se jim to a pozorovali mě celí nesví, ale já jsem cítil příliš silnou zlost, než abych couvl, když jsem tě viděl, jak sem za námi klidně pronikáš, jako by ses vůbec nechystal na smrt.

Dostals mě hnusným lstivým trikem, oslepils mě a způsobils mi bolest v téhle hrozné hlavě, kterou nesnáším, ale která mě věznì. Nebyl jsem tím pokořený - nejsem jako ty a tvé krátké a pochybné vítězství pro mě vůbec nic neznamená, dokonce znamená míň než nic, je pro mě jako vzduch. Nebyl jsem ponížený, ale cítil jsem strach, nikoli z tebe (co bys mi také mohl udělat, leda mě možná zabít, což bych možná uvítal), ale bál jsem se svých bratří, a ještě nikoli jich samých, ale náhlé nové *skutečnosti*, toho faktu, že se tě nebyli ochotni dotknout.

Pozorovali mě, jak se tě dotýkám, jak ti prsty svírám hrdlo, ale nepřidali se ke mně. Jen vyčkávali, až odejdeš. Bylo to velice nepříjemné.

Když jsem ti pověděl, cos chtěl vědět, nemohl jsem rozluštit výraz, kterým jsi zareagoval. Později jsem si ho mnohokrát vybavil. V duchu jsem ho viděl před sebou a důkladně jsem o něm přemýšlel. Rekonstruoval jsem si ho a přiměl jsem své bratry, aby ho napodobili, takže jsem ho mohl vidět znovu. Ten výraz mi však připadá velice nejasný. Nevím, co si myslíš. Zdáš se mi potěšený, ale zároveň zračil - snad hrůzu? Samo-

zřejmě strach (ten vidím vždycky, když rozpoznám cokoli z tvých pocitů), ale byl jsem si jistý, že vidím také čirou hrůzu.

Co uděláš? Zajímalo by mě, do čeho se pustíš dál.

A pořád ještě si přeju vědět, proč se tě ostatní nedotkli, zatímco já ano.

Strávili jsme společně jen krátkou chvíli a po celou tu dobu jsem tě nesmírně nenáviděl. Stejně si ale přeju, abys byl zase tady. Zkusil bych přijít na to, proč se tě ostatní nedotkli.

Někdy si představuju, jak se pokouším zjistit, zda by se moji bratři dotkli nějaké části tvého těla.

Kdybych před nimi otevřel tvé útroby, dotkli by se jich? Je snad tou bariérou tvá kůže? Kdybych ji kvůli nim odstranil - protože já se tvé pokožky mohu dotknout - dokázali by se pak dotýkat tvých rudých tkání, tvého vnitřku? Sahali by na tvé vnitřnosti, na ty křehké pulzující orgány, ze kterých jsi složený?

Ale to bys nepřežil, a třebaže tě nenávidím, velice si přeju poznat tvé meze, zjistit, nač se zmůžeš. A tak tě nechám vcelku a budu tu svoji otázku klást dál. Jednou mi ji některý z našich zodpoví, prozradí mi, proč se tě nedotýkají.

Přede mnou neuhýbají. Schválně jsem si na to dával pozor, díval jsem se a naslouchal, čekal jsem na jakýkoli signál, znamení toho, že jsem pro ně nedotknutelný. Dokázal bych to rozpoznat, viděl jsem přece, jaké to je, jak to vypadá, a tak jsem byl na pozoru, ale oni přede mnou neuhnuli.

Od té chvíle, cos tady byl a já jsem se tě dotkl a oni ne, jsem se jim víc a víc vzdaloval. Cítím, jako by se něco kolem mě uzavíralo. Připadalo mi, že jsem byl částí nějakého celku, ale vazby, které mě k němu poutaly, jako by se postupně jedna po druhé trhaly. Cítil jsem víc a víc sám sebe, byl jsem víc a víc sám sebou, jen a jen sebou, uvězněný víc než kdy předtím v hranicích své kůže. Myslel jsem si, že mé světlo je součástí nějakého souhvězdí, a jak jsem se pomalu otáčel prostorem, viděl jsem, jak se ostatní hvězdy vzdalují, až jsem se ocitl ve svém vesmíru sám. Nahnalo mi to strach.

Moji bratři, ostatní mého druhu, jsou pořád ještě se mnou, po mém boku, ale spojení mezi námi zmizelo a ve skutečnosti jsem sám. Původně jsem si myslel, že je to jejich práce. Dával jsem pozor, zda mě odsuzují a trestají za chybné myšlenky, za mé arogantní vystoupení proti tobě. Myslel jsem si, že mě asi už předtím museli od sebe odříznout, ale nebylo to tak. Neodtáhli se ode mě, jsou stejní jako vždycky a fyzicky k nim stále ještě patřím. Děláme totéž jako dřív, dorozumívám se s nimi stejně jako dřív.

Nejsou to oni, kdo se uzavřel, tkví to naopak ve mně. To já jsem se od nich odřízl. Jsem sám a pociťuji svou osamělost. Děsí mě, že jsem neosaměl teď naráz; nahlédl jsem do svého nitra a zjistil jsem, že se to se mnou dělo už nějakou dobu předtím. Jak dlouho ale?

Takže co teď? Co si s tím mám počít? Co má tohle všechno znamenat a jak dlouho už to trvá?

Mysl mi pozvolna naplňují útržky vaší idiotské kultury. V těch nejnevhodnějších chvílích. Vlastně úplně v jakýchkoli chvílích. Ošklivím si vlastní emoce - ty, které jsou skutečně hodné toho jména, nikoli ty nicotné bublinky rozmarů, které nazýváte svými pocity vy - oškliví se mi, že mi mé emoce připomínají ten pokleslý kal vaší zábavy nebo vašich afektovaných manýr.

Ted přicházím na to, že jsem býval osamocený už dřív. Nebyl jsem částí toho všeho. Neuhýbají přede mnou, ale přesto si myslím, že se mezi ně nemůžu vrátit. Pořád nevím, jak k tomu došlo. Nedokážu se tím zabývat moc dlouho. Bojím se, jaká osamělost mě v budoucnu čeká.

Existuje přece možný únik. Dolů k chladným kolejím. Odcházím do míst, kde kdysi pobíhaly šedé myšky zašpiněné tolik, že připomínaly oživlé chuchvalce prachu. Teď je vytlačila fauna zrcadel. Byl jsem zvyklý na temnotu, připadá mi jako něco velice tělesného. Poklepával jsem na stěny i koleje holí, abych si byl jistý, že mi v cestě nic nestojí - uvízlý vlak, žádná těla ani spadlé cihly.

Šel jsem po kolejích na sever. Velice pomalu, jako bych chtěl opustit město navždy.

Řekl jsem si, že nějakou dobu budu takto pokračovat v chůzi, abych zjistil, co to ve mně je, co mi zavírá dveře před mým dosavadním světem. To rozhodnutí jsem učinil, když jsem ležel na okraji nástupiště ve tmě pod Hampsteadem. Přemítal jsem o tom, jakým způsobem odejít, a právě tato pochybnost, tato vznesená otázka s sebou přinesla vlnu hrůzy z toho, že na ni neznám odpověď. Že mě ta otázka vůbec mohla napadnout.

Co si teď počnu? Kam půjdu? Budu stále osamělý? A jak dlouho už jsem byl takto osamělý?

Na nějaký čas odsud odejdu. Často na tebe myslím. Na tvoji pušku a záblesk jejího světla, na zřejmý strach, se kterým jsi nám klopýtal vstříc. Na otázky, které jsi mi pokládal, které ti nemohly nijak pomoci a které jsem ti ve své aroganci zodpověděl. Tehdy jsem tě nenáviděl a nenávidím tě pořád, ale vzpomínám na tebe. Proč se tě asi nedotkli?

Když se Sholl vrátil do tábora v Heath, nechal se pohltit oslavami a všeobecnou radostí. Přijel v kolébajícím se džípu a všichni vojáci ho očekávali nastoupení v řadě. Když se k nim vůz přikodrcal porostem stromů, začali Shollovi provolávat slávu a jásat. Sholl si všiml, že jejich důstojník zatíná pěsti v upřímném, udiveném nadšení.

Toho večera oslavovali, vytočili hlasitost levných stereopřehrávačů a rozdupávali zemi v tanci. Sholl slavil s nimi, rozjařený jejich nadšením a radostí. Přesto si uvědomoval, jak je jeho potěšení paradoxní. Upřímně ho zahřálo u srdce, že se vojáci objevili u stanice metra, že se za ním přece jenom vydali. Když přecházel křižovatku a vstoupil dovnitř stanice, přímo do upířího doupěte, domníval se, že je sám, ale oni ho nenápadně sledovali a pozorovali. Poslali do tábora zprávu o tom, co viděli, a čekali několik hodin, dokud se Sholl zase nevynořil ven. Pak riskovali vlastní životy, aby ho zachránili a vzali k sobě do auta, protože byli svědky jeho odvahy.

Vojáci byli zkušení a schopní, a tak vůbec neměl tušení, že ho sledují, že ho mají v dohledu po celou dobu, co postupoval k cíli.

Důstojník byl příliš inteligentní a příliš opatrný, než aby ihned důvěřoval neznámému cizinci, bez ohledu na to, čím se snažil vojáky upoutat. Sholl přesto na své posluchače něčím zapůsobil, nikoli autoritou, jak měl v úmyslu, ale *něčím*, co důstojníka upoutalo a přimělo, aby za ním poslal vojáky a zjistil, co se bude dít. Když na vlastní oči uviděli, co dokázal - a přemohli vlastní úžas a nevíru - přišli mu na pomoc.

Samozřejmě že ho nezachránili. Na rozdíl od nich nebyl skutečně ohrožený. Sholla napadlo, že když ho takto přiměli, aby se za upíry vydal (nebo si to aspoň myslel) docela sám, ověřil si tím alespoň, že to *dokáže*, a tím si předem nebyl vůbec jistý. Netoužil se takové zkoušce vystavovat, ale neměl na vybranou. Teď tedy věděl, že vojáky nepotřebuje, ale oni ho mezi sebe chtěli.

Měl by je snad od sebe odehnat, odmítnout s nimi spolupracovat? To samozřejmě ne!

Sholl přemýšlel o tom, co ještě musí vykonat, a přitom se nepřítomně točil v tanci s jednou z žen, s pivem a sendvičem v rukou, a napadalo ho, že nemá dost informací o tom, čemu bude muset čelit. O posledních Londýňanech, o lidské loupeživé lůze, a tím méně o imagách. A možná že z něj to, díky čemu není bezprostředně ohrožován, ať už je to cokoli, časem vyprchá. Možná že narazí na imaga, jaká předtím nikdy nespatřil, a ta se ho budou moci dotýkat.

Napadaly ho i jiné myšlenky, další důvody, proč mu bylo milejší mít s sebou společníky, ale byly velice nejasné a on o nich neuvažoval do hloubky. Všude kolem slyšel útržky hovorů, které se týkaly jeho osoby.

ten zatracenej frajer po nich šel a oni utekli!
nebál se, to oni se ho báli!
nedotknou se ho
do pytle, úplně kliďánko přímo do nich
a ani na něj nesáhli

Sholl věděl, jak to všechno vypadá v očích vojáků, jaká je to zásadní proměna. Snažili se na něj moc okatě nezírat. Pokukovali po něm jen po straně, ale on si dobře všímal jejich výrazů. Žárlili - někteří z nich tolik, že nebyli schopní cítit nic jiného. U většiny z nich ale převažoval téměř nábožný obdiv.

Nelíbilo se mu to, a tak mluvil tím obhroubleji a tančil tím nevázaněji, ale věděl, že v nich nedokáže ten pocit vymazat; je však příliš beztvarý a nevyjádřitelný slovy. Kdyby se o tom s nimi chtěl bavit, všechno by popřeli. A kromě toho právě tohle potřeboval. Počítal s tím. Ovšem to neznamenalo, že by se s jejich reakcí vyrovnával snáz.

Sholl teď mohl udílet rozkazy jednotce a vojáci by ho poslouchali. Věděl, že by jim neměl prozrazovat příliš mnoho, že postavili své představy o něm na nevyslovených věcech, na tajemstvích, ale protože se cítil nesvůj z jejich nepříliš skrývaného obdivu, rozpovídal se.

Sdělil důstojníkovi, že by se měli vypravit jižním směrem, tak hlasitě, aby to vojáci zaslechli. Vyslovil to takovým tónem, jako by to spíš jen navrhoval, takže se důstojník pak sám obrátil k vojákům a udělil jim příslušné rozkazy. Sholl předstíral, že pokládá sám sebe za pouhého poradce. Všichni na jeho hru přistoupili.

Nikdo z nich se ho nezeptal, odkud ví, kam mají jít. Vydal se přece do podzemí, vynořil se zakrvácený a přinesl tuto informaci. Musel se ušklíbnout nad tím, jak teatrálně celá ta záležitost vypadala.

Sholl vojákům neoznámil otevřeně a jasně, jaký je jejich cíl, ale hned se začaly jako obvykle šířit fámy. Stačil necelý den, aby všichni vojáci napůl chápali, kam jdou a proč, a měli o tom určité zmatené povědomí. Věděli, že je něco nebo někdo čeká a oni proti němu musí udělat výpad, jako partyzáni. Sholl se nepokoušel zjistit, co asi od této výpravy očekávají. Stačilo mu, že jsou nadšení a rozrušení nadcházejícím posláním. Sdělil jim, že mají něco udělat, a oni se teď cítili svým cílem opojení.

Věděli, že výprava, na kterou se chystají, je smrtelně nebezpečná a někteří z nich při ní patrně přijdou o život. Mířili do děsivého srdce Londýna, do ulic centra. Chystali se vyrazit brzy ráno a Sholl by byl spokojený, pokud by se jim za soumraku podařilo dojít do Camden Town, ležícího něco přes tři kilometry na jih. To budou právě v půli cesty. Druhý den urazí stejnou vzdálenost, najdou svůj cíl a brzy ráno, ještě za tmy, vniknou dovnitř. Tak vypadal jeho plán.

Výprava nesměla být příliš početná, to by znamenalo zvýšené riziko. Bylo však obtížné rozhodnout, kdo nepojede. Hlásilo se příliš mnoho dobrovolníků, a ti muži a ženy, kteří byli pověřeni hlídáním

tábora a přijímáním nových příchozích, zuřili. Nebyli se ochotní smířit s chlácholivými nesmysly o tom, že jejich úkol je nejdůležitější ze všeho. Ale konečně byla výprava sestavena; Sholl se výběru neúčastnil. Měla na ni jet tři auta,v každém šest vojáků. S sebou si vzali pušky na trojnožkách, raketomet a hrst granátů. Na výpravu vyrazilo kromě Sholla a velitele ještě dvanáct mužů a čtyři ženy. Všichni až na tři muže byli profesionální vojáci, a i ti tři byli mladí a vytrvalí. Vytvořili opravdu elitní jednotku. Opatřili se veškerými zbraněmi a výstrojí, jaké měli k dispozici. Z popudu, který neuměl pojmenovat, se Sholl rozhodl, že se své druhy nebude učit znát jmény.

Džípy vyrazily na cestu v šest ráno. Vyjely z úkrytu stromů a celý zbytek tábora se seřadil a loučil se se členy výpravy. Sholl si balil své věci a přitom pozorně, ale nenápadně pozoroval dění v táboře. Skoro žádný účastník výpravy loučení neprodlužoval. Většinou jen krátce poplácali po ramenou přátele a milostné partnery, jako by vyráželi na obyčejný průzkum.

Když Sholl opouštěl tábor, naposledy se ohlédl po rozblácené mýtině, po zařízení na mytí a vaření, po omšelých stanech, uprchlících, vojácích novopečených i zkušených. Všichni na něj upírali pohledy. Velice pomalu zvedl ruku k pozdravu a pozorně si prohlížel všechny jejich obličeje, jeden po druhém. *Už mě neuvidíte*, pomyslel si. A bylo mu jasné, že oni si to uvědomují také.

Toho prvního dne Sholl poznal, že by se bez svého doprovodu přece jen asi neobešel. Trasa, pro kterou se rozhodli, byla nebezpečná, ale jiné možnosti zřejmě představovaly ještě horší riziko - Primrose Hill neustále provrtávalo skrznaskrz tunely nějaké obrovské imago připomínající červa; Kentish Town se změnilo ve zpustlou oblast sálajících, vypálených domů, jejichž zbytky nepřestávaly doutnat, snad v jakési tajemné horečce přenesené ze zrcadel - ale Camden, kam se museli dostat, se hemžil tou nejhorší apokalyptickou lůzou, spodinou ze zaniklých stánků ohromného tržiště, místních punkerů lhostejných k osudu světa. Vlastní brutalitu povýšili na fetiš, přeháněli to s piercingem a s výstředními účesy a pojmenovali se „kmenovým“ jménem *Mad Max 2*.

Napětí, které vznikalo při postupu Shollovy jednotky městem, bylo velice citelné. Malý konvoj džípů postupoval vpřed jen pomalu, na bocích chráněný pěšími hlídkami, které na sebe úsečně pokřikovaly, co kde postřehly, a pozorovaly okna horních podlaží. Trvalo jim celé hodiny, než projeli nepropustnými ulicemi. Museli nejprve prozkoumat každou větší křižovatku, prohlédnout a zajistit všechny možné úkryty útočníků.

Dvakrát spatřili imaga: jednou to byla věc, která dočasně získala tvar připomínající hejno ptáků; a podruhé šlo o přesně ohraničenou zářící skvrnu na zemi. Ta věc v podobě ptáků je pozorovala - beze strachu, ale také bez zájmu - z konce dlouhé obloukové ulice, a pak se dětinskými, neohrabanými kroky odsunula pryč. Ta druhá kroužila kolem nich (hekticky přitom prohledávali terén, aby ji stále měli na očích; třebaže ji rozeznávali až moc jasně) a přibližovala se k nim nepříjemně dravčím pohybem. Sholl se vnitřně připravoval na to, že jí vstoupí do cesty a použije proti ní svoji zvláštní moc, ale důstojník bezchybně namířil, vyhodil do povětří přesně to místo vozovky, kde se věc právě zdržovala, a k jejich úlevě tím okamžikem nadobro zmizela.

Když se přiblížili ke Camdenu, byli připravení na problémy se zdejšími lidskými obyvateli. Bylo až deprimující, jak přesně se potíže daly předvídat (vojáci si vzájemně gesty dávali najevo, že jsou připravení, už kus cesty předtím): zpod mostu vedoucího přes kanál je napadl místní camdenský gang. Vojáci reagovali pečlivě mířenou palbou. Sholl byl v prvním džípu, a viděl tedy dobře celý krátký boj. Hejno punkerů střílelo z kuší a pistolí, ale podařilo se je bez velké námahy likvidovat.

Když několik z nich padlo, zbytek to vzdal a dal se na útěk. Slanili z mostu do čekajících loděk, které začaly odplouvat tak pomalu, že se do nich první vojáci trefili granáty prakticky bez námahy. Když byly dvě loďky zničeny, důstojník vrhl pohled plný obav k obloze, zda tam neuvidí holubičky nebo jiná vzdušná imaga, a ostře vykřikl přes jekot umírajících punkerů na své vojáky, aby toho už nechali a pokračovali raději v postupu. Sholl si byl jistý, že ho nemotivoval jen spěch, ale stejnou měrou i soucit.

Tato přestřelka byla natolik jednostranná, že Sholla překvapilo, když si náhle uvědomil zvýšenou hladinu adrenalinu v žilách. Také vojákům se zrychlil dech: během posledních týdnů byli svědky spousty bojů i lidského utrpení, ale nezažili mnoho přestřelek, a jen zřídka byli jejich protivníky lidé. Pozdě odpoledne dorazili na konec Camden High Street, a jak Sholl plánoval, zastavili se tu na noc. Tábor si postavili na betonové příjezdové cestě obecního pozemku na Crowndale Road.

Od chvíle, kdy vojáci odvezli Sholla od stanice metra Hampstead a začali ho nevysloveně uznávat za vůdce, uplynulo už několik nocí. Nejprve následovaly oslavy, pak přípravy na výpravu, a konečně nastala dnešní noc, poslední, kterou měli strávit společně. Sholl to věděl a myslel na to, kdo z ostatních si to asi uvědomuje také.

Rozdělali oheň. Sholl prohraboval ohniště holí a pozoroval odlétající jiskry.

Když se setmělo a všichni dojedli, Sholl začal s vyprávěním příběhů. Vojáci se připojili a každý z nich líčil, co si přál: příhody odehrávající se těsně před vypuknutím války, když se začaly objevovat bytosti ze zrcadel, popisy prvního šoku a probouzejícího se pochopení, co se děje. Vzpomínali na okamžik, kdy se všechno zvrtlo.

„Poprvé," líčil to jeden muž, který svá slova prokládal potahováním z cigarety a dával si na čas, „vím, kdy to bylo poprvé. Myslíte si něco na způsob - to je přece šílené, musel jsem se zbláznit, vymýšlíte si různá zdůvodnění, co by to mohlo být, ale vím, kdy jsem si poprvé uvědomil, že chyba není ve mně a se světem se stalo něco špatného. Měl jsem obličej pokrytý pěnou na holení a podíval jsem se dolů, abych si ji opláchl, a když jsem znovu vzhlédl, zjistil jsem, že můj odraz na mě *čeká*. Vůbec se nenamáhal kouknout se dolů zároveň se mnou! Udělal místo toho břitvou pohyb stranou, takže měl pěnu plnou krve, a díval se na mě. Ani jsem se nesnažil zjistit, jestli mám taky na tváři krev. Věděl jsem, že v tom zrcadle už nejsem já."

„Já jsem nejdřív slyšela podivné zvuky," připojila se jedna z žen. „Zrcadlo mě pořád odráželo, ale vycházel z něj nějaký hluk. Nemohla jsem uvěřit, že to je opravdu z mého kosmetického zrcátka. Tak jsem k němu pomalu přiložila ucho. Dlouho se nic neozývalo, ale

pak jsem v dálce - jako ozvěnu, jako někde na konci dlouhé chodby - zaslechla, jako by někdo brousil nůž.“

Jiný muž stál před zrcadlem jako každé ráno nahý a se zděšením si všiml, že jeho odraz má na rozdíl od něj erekci. Na dalšího jeho odraz plivl a slina stékala po odvrácené straně skla. A neviděli vždycky své vlastní odrazy. Jedna žena vyprávěla hlasem ještě stále rozechvělým hrůzou, jak strávila dlouhé nevěřícné minuty u snídaně tím, že přejížděla pohledem mezi svým manželem, který seděl vedle ní, a zrcadlem, a zase zpátky. Pozorovala, jak jí jeho odraz hledí přímo do očí - nikoli do očí jejího odrazu, ale přímo do jejích očí - a tiše jí naznačuje rty obscénnosti, oslovuje ji *kundo kundo kundo*, zatímco si její manžel klidně čte noviny a občas k ní vzhlédne a usměje se na ni.

Konečně se zeptali Sholla, co viděl on a jak poznal, co se děje. Musel zavrtět hlavou.

„Nic jsem neviděl,“ odpověděl jim. „Žádné změny jsem nepostřehl. Nestalo se mi, že by mě můj odraz přestal poslouchat. Prostě jsem se jednoho dne probudil a všechny odrazy byly pryč.“

Velice brzy poté všechno ze zrcadel zmizelo. Některé odrazy chodily po světě ve tvaru svého posledního vtělení, jiné nabyly hybridních forem, ale všechny vyšly ven ze zrcadel a uvnitř nich nezůstalo vůbec nic viditelného.

Druhý den byl snazší než první. Postupovali po malých úsecích a nevolili přímou cestu: Sholl zaslechl fámy o tom, jak to vypadá na stanici metra Euston. Aby se jí vyhnuli, pokračovali do míst, kde se ulice St Pancras a King’s Cross setkávaly v ostrém úhlu. V těchto kdysi nezdravých končinách nalezli překvapivé množství lidí. Vytvořila se tu malá, možná padesátičlenná komunita usazená v místech, kde bývala na stanici metra King’s Cross velká prodejna WHSmith. Sholl věděl, že je tu dokonce ještě víc lidí, tábořících za rozbíhajícími se kolejemi v zadní části stanice: stanové městečko tu vyrostlo mezi cihlovými sloupy a přístřešky, utápěnými v pleveli tohoto zanedbaného městského prostranství.

Vojáci si krátce promluvili s místními, vyměnili s nimi plechovky limonád a alkoholu a prohlédli si malé ručně podepsané bankovky, které používali jako oběživo. Zdejší lidé byli sice nervózní, ale nikoli zpanikaření k nepříčetnosti. V úhlu, který svíraly Pancras Road a York Way, bylo zřejmě něco takového, co imaga odrazovalo, takže zdejší oblast zůstávala poměrně čistá. Sholl se zhluboka nadechoval zdejší atmosféry a přál si, aby tu směl zůstat.

Místní je informovali, že oblastí se toulají lidé z Clerkenwellu. Tito muži i ženy prahli po tom, aby mohli sledovat nějakého guru, a jedna taková skupina se pohybovala nablízku. Proto vojákům doporučili zvláštní opatrnost. Když tedy pokračovali na jih, pohybovali se velmi obezřetně, rozhodnutí nedat se ukolébat zdánlivým klidem, až dorazili na betonové schody Brunswick Centre. Tady čekali dvě hodiny přímo na nádvoří, ale členové sekty, před kterými dostali varování, se neobjevili.

Vojáci se připravili k akci. Tak blízko k cíli ztratili odvahu, báli se pokračovat ve svém poslání. Shollovi se proti jeho vůli myšlenky stále stáčely k pačogovi, který mu pověděl, kam má jít. Lámal si hlavu, proč se ho on jediný směl dotknout.

Sholl a jeho vojáci tady vyčkávali co nejdéle, jak jen to šlo, a vychutnávali si společné krátké putování: když už to nemohli odkládat, pokračovali v postupu. Minuli vyvrácené stromy na Russell Square, pak přešli Bedford Place, kde nalezli řadu soch, které imaga vytrhala po celém městě a umístila je tady v pravidelných rozestupech, s rysy a postoji změněnými - Nelson, odtržený od svého sloupu, se hystericky smál, maršál Harris zase močil - a stočili se vpravo za svým cílem.

Nepředpokládal jsem, že budu pryč tak dlouho, ani že se vydám tak daleko. Ale říkám teď pravdu? Možná jsem to naopak čekal.

Myslel jsem si - aspoň se domnívám, že jsem si to myslel - že budu putovat dost daleko, abych unikl od těch bratří, kteří mě znali už dřív a znají mě i dnes, že najdu jiné, porozhlédnu se po tomto proměněném městě, zatoulám se na předměstí a všechno si srovnám v hlavě. A pak se znovu ocitnu ve svém

světě a už nebudu odcizený; zavřené dveře se znovu otevřou. A opravdu jsem viděl své bližní všude, kam jsem zavítal, ve všech podobách, pačogy - stejné jako jsem sám - všechny zajaté ve vězeňských uniformách, zatímco jiná imaga mohla nabýt jakýchkoli tvarů podle libosti. Tohle není tak docela spravedlivé, no uznejte: my, kteří jsme prorazili bariéru jako první, dali jsme do toho takovou sílu, angažovali jsme se v první linii války, máme teď méně výhod než ti slabší.

Jako Ryba Zrcadel. Teď je generálem, ale odhaduju, že původně byla slabší než my, kdo jsme prošli zrcadly ze všech nejdřív.

Ať jdu kamkoli, jsem se svými bližními. A vidím také vás. Spěcháte kolem rohů, skrýváte se v koutech, ustrašeně pobíháte místy, kde jsme se s vámi ještě nestřetli a nezničili vás. Cítím k vám stejnou nenávist jako vždycky. Jenomže teď si nejsem jistý, kde končí nenávist a začínám já, kde je moje pozice ve světě.

Postupně přicházím na to, že si nepřeju společnost svých bratří. Chci být sám. Más týb ichc, chci být sám.

Koleje mě vyvedly z podzemí do plochého předměstského terénu, pod rozlehlou oblohu do kruhu nízkých, skličujících budov svírajících Londýn a rozbíhajících se do šířky. Nepřipomíná to tu město, ale nějakou krajinu, na kterou jsem náhodně narazil, jako by se městské znečištění nějakým nedopatřením vylilo dál, než mělo, a vznikla tahle periferie. Šel jsem pořád dál a dál, pokračoval jsem prostě v chůzi.

Na obloze za mými zády se zvedá ze srdce města dým. Zadní stěny domů, stojících těsně u této vlakové linky, synagogy, skladiště, hřbitovy a další pozemky a budovy, které se zdají v tuto chvíli pusté - vy všichni, každý z vás, jste jen vyšli na chviličku ven (v mnoha domech hoří studená světla, nevím, jak je to možné). Tam, kde vás vidím teď, nepatříte, *jste vetřelci úplně stejně jako já*. Plížíte se a plazíte po čtyřech. Tyhle domy už vám nenáležejí a vy je ani neumíte obývat. Spíš se skrýváte ve sklepích, suterénech, ve zničeném kině s rozbitými

světelnými poutači, protože tam si připadáte *v úkrytu*. Přede mnou.

Nikdo z nás ani z vás neví, co si počít s tímhle městem dál. Dorazil jsem na konec kolejí. Už je tma a Londýn zalehla noc. Vidím před sebou lesy. Skutečně tady stojí porost stromů.

Pokračuju dál na sever, bosýma nohama šlapu po asfaltkách. Míjím auta s otevřenými dveřmi, podobná spícím kočkám. Stromy se zvedají a zahalují mě jako nějaký plášť. Přejdu nejširší silnici (co to vlastně hledám?) a vnořím se do zeleně. Lesy na hranici města. Míjím opuštěné školy a hřiště, procházím mezi stromy, které spolu zápasí, ne tak, jako by mi chtěly zabránit v postupu, ale spíš jako by si spolu hrály.

Na obloze svítí měsíc - slyším své druhy jižně odsud, jak si hrají. Jako velryby. Slyším je, ale nevidím je, a to pro mě znamená úlevu.

V tomto porostu jsou pěšinky a já je sleduji. Pak se stromy rozestupují a odhalují mi tajemství. Jakmile ho spatřím, rázem vím, co jsem celou dobu hledal.

Nikdy jsme nevěděli úplně přesně - nebo mi to aspoň tak řekli - co se vlastně stalo, jakým způsobem jsme se osvobodili. Něco málo o tom vím. Všechno. se zrodilo v mysli Ryby Zrcadel. Právě díky jejímu géniu jsme se osvobodili všichni, a ne pouze pár odpadlíků, kteří museli dělat špiony a teď tu zbyli na památku.

Světlo dopadá stejně, jako dopadalo odjakživa. Rozptyluje se. Jeho paprsky se odrážejí od povrchu všech věcí. Ale pokud se dotkne těsněji, pokud je jeho podstata pevnější a soudržnější, pak se klíč v zámku náhle otočí a tam, kde existuje dokonale odrážející povrch, se světlo promění a vytvoří průchod.

Prorazit se na druhou stranu zrcadla bylo něco úžasného, radost, jakou si vůbec neumíte představit. Na tomhle se všichni pačogové shodnou. Byl to dokonalý pocit, pocit něčeho nesmírně celistvého. Ale odrazy nevznikaly v zrcadle, vznikaly v amalgámové vrstvě. Právě tam byla imaga uvězněná. V amal-

gámu. Projít zrcadlem se dalo jen jedním směrem: při průchodu jsme rozbili sklo. Při svém příchodu jsme skropili ty, v jejichž podobách jsme byli uvězněni, sprškou skleněných střepů, a tak krváceli a křičeli už předtím, než jsme se jich dotkli.

Když jsme vzhlédli, celí rozjařeni bojem o osvobození, ohlédli jsme se a zjistili jsme, že se dveře uzamkly, že pouze na hranách toho, co bývalo zrcadlem, zůstal úzký lem skla a stříbřité vrstvy.

Teď jsou všechna zrcadla stále otevřenými dveřmi. Imaga, která nejsou uvězněna ve vašich tělech, mohou procházet sklem a neublíží jim to: dovedou vklouznout do amalgámu. My ale ne. Pokud se zrcadlem protlačíme, rozbijeme ho.

Existují také jiné průchody. Zrcadla, která pro nás nejsou zablokovaná skleněnou vrstvou: ta se ale těžko hledají. Mohou to být dokonale vylisované a vyleštěné pláty chromu nebo hliníku, takže se v nich obrazy nedeformují, a pak jsou to portály s lesklou vrstvou přístupnou vzduchu. Netušil jsem však, kde by mohlo některé z nich být.

Jakmile jsem ale přešel nízké návrší, věděl jsem, co mě sem táhlo. Přišel jsem a našel jsem tohle místo, abych se mohl vrátit domů.

Nad malým jezírkem přímo přede mnou vychází měsíc a hladina je naprosto, až nepřirozeně klidná. Skoro se bojím dýchat (ale dokud jsem uvězněný v tomhle těle, musím). Stromy, které mě sem přivedly, obklopují vodu a ukazují mi na ni. Vím, že ve dnech před válkou bych tam dole spatřil dvojče každého z nich. Shlédnu dolů a představuju si to. Hledím do vody tak klidné, ozářené měsíčním světlem tak naprosto čirým, až se mi zdá, že mě sem musela přivést nějaká vyšší moc.

Chci se vrátit domů. Pouta jsou přervána: druhou stranu už naprosto nic nesvazuje. Teď zůstává neobjevena, jako naprosto cizí světadíl. Může nabýt jakýchkoli podob. Po staletích nuceného šaškování a pitvoření je amalgám osvobozený. Teď může získat jakýkoli tvar: ta myšlenka mě rozechvívá dychtivostí. Může být *čímkoli*. Soustředěně se zadívám skrz vodu temnotou průchodu a jsem přesvědčený, že vidím pod hladinu,

skrz závoj, který ji zahaluje, že dohlédnu na druhou stranu, *a přísahám*, že tam vidím stromy.

Když si budu počínat jemně a rychle, pokud se nezvedne ani nejmenší vánek, který by narušil tento dokonalý povrch, pak budu moci projít a ocitnu se znovu doma. Mým průchodem se hladina naruší, ale uniknu odsud. Potřebuju čas, nebo prostor, nebo něco jiného, abych přišel na to, proč už nechci žít ve společnosti svých druhů. Půjdu tam, kde není nic spoutáno pravidly, kde může být všechno jinak.

Bosky seběhnu mezi keři po mírném travnatém svahu a opatrně zvedám nohy, abych neodkopl do vody prach ani spadané listí, abych ji ničím nenarušil, jedině až vlastním tělem, a utíkám tam a skočím. Okamžik visím ve vzduchu. Vznáším se a teď začínám padat, a jak se ke mně vodní hladina přibližuje, vidím skrz ni, rozpoznávám to sice jen slabě, ale mohl bych přísahat, že se ke mně zvedá kráter hlíny a trávy, stromy nad ním, měsíc a mraky, všechno, co je kolem mě, jen já sám nikoli. Padám k hladině, ale nikdo mi nepadá naproti.

Vojáci plánovali útok na časné ranní hodiny před rozedněním. Ještě stále si nebyli jistí, co přesně má Sholl v úmyslu. Věděli jen tolik, že má určitý plán a že mu musí pomoci dostat se do budovy. Sholl věděl, že na to nesmí myslet příliš usilovně, na to, jaké úkoly muže a ženy čekají: na víru, kterou v něho mají, a na věci, které jsou pro něj připraveni udělat, aniž o něm a jeho záměrech vědí něco bližšího.

Poslední hodiny před útokem Sholl strávil tichým rozhovorem s důstojníkem. Vysvětloval mu, že teď už s ním nemusí jít ani on, ani jeho vojáci. Sholl se tam hodlá vydat sám a vojáci na něj mohou počkat tady venku. Myslel to doopravdy: upřímně by se mu ulevilo, kdyby jeho průvodci zůstali na místě, kdyby s ním odmítli proniknout třeba jen o krůček dál. Nepřekvapilo ho však, když to důstojník odmítl, a pocítil směs rezignace a smutku.

Vojáci prováděli obvyklé úkony, jako důkladné hledání klíšťat, zakládání munice do pásů, kontrolu zbraní - a Sholl stál ve tmě obchodu, kam se uchýlili, a pozoroval svůj cíl. Neznal morálku ani pra-

vidla tohoto nového terénu a měl podezření, že je ani nedokáže pochopit. Přesto rozuměl tomu, proč si Ryba Zrcadel vybrala právě tohle doupě: a fakt, že dokázal pochopit logiku vůdce imag, Sholla nepřesvědčil, že ten výběr byl špatný.

Rybě Zrcadel to mohlo poskytovat určité neurotické, masochistické potěšení. Záměrně se obklopit samými důkazy vlastního uvěznění: toulat se po chodbách, které fungují jako stroje času, v nichž různé tvary a barvy vašich věznitelů sahají v pestrém spektru od věcí starých celá tisíciletí až k těm včerejším, kde vaše rozkoš vyvěrá z faktu, že jste tím prošli a pamatujete si na to, ale teď už jste volní. Usadil se přímo ve slupce největšího vězení. Bylo to hořké, ale určitý smysl to dávalo.

Ryba Zrcadel žila v Britském muzeu. Přímo v jeho srdci, jak upír prozradil Shollovi. Vůdce imag se obklopil dávnými pozůstatky lidí ze starověku Ameriky, civilizací Východu, Řecka, Egypta. Materiální kultury, kterou byla imaga donucena spoluvytvářet, kdekoli a kdykoli byla odrážena. Ryba Zrcadel žila v chodbách vytvořených plynutím času, ve zhmotnělé kronice dlouhého uvěznění, a pohybovala se jimi s naprostou volností, což si jistě musela vychutnávat.

Nevěděl, kdo nebo co je tam uvnitř. Možná že nikdo. Na bílých schodech ani na trávníku před budovou nepostřehl žádný pohyb. Vrata byla otevřená. Kolem se nic nehýbalo.

„Nechte mě tam jít samotného," vydechl Sholl s náhlým přesvědčením, že jedině tak je to správné.

Když to zopakoval tak hlasitě, aby ho vojáci slyšeli, začali se s ním přít, nejdřív uctivě, ale po chvíli mu už odporovali velmi důrazně.

„Nemůžeš tam jít sám!" zařval na něj velitel a Sholl mu stejně hlasitě odpověděl, že půjde, kam bude chtít, ať už sám, nebo ne. Vojáci ho zasypali argumenty týkajícími se jejich cti - *tohle není sakra jenom tvůj boj, my to potřebujeme, taky u toho chceme být a ty nám nebudeš rozkazovat* - a on nemohl dělat nic jiného než hrát spasitelskou roli, kterou mu přidělili. Mluvil vyhýbavě, naznačoval, že určité věci jim nemůže prozradit. Vkládal do svého tónu oprávněné rozhořčení. Sám sebou za tuhle přetvářku opovrhoval, ale zároveň byl na sebe hrdý, protože se je pokoušel zachránit.

Když na ně s konečnou platností zařval, *že jde dovnitř sám*, vložil do toho veškerou autoritu, kterou mu přiznali, a oni zastrašeně zmlkli. Sholl od nich odkráčel, vystoupil rozbitou výlohou z obchodu a vyšel sám ven na ulici. Tady zůstal stát, vystavený pohledům, neozbrojený. Předvedl tak vojákům, co si může dovolit jedině on.

Byla ještě hluboká noc a Shollovu postavu ozařovalo světlo měsíce. Obrátil se ke svým druhům, skrytým v temnotě uvnitř obchodu, a něco k nim tlumeně poznamenal: mělo to znít smířlivě a vřele, ale v jejich obličejích viděl jen zklamání svou zradou. *Nechápete to*, pomyslel si a zvedl ruce v gestu mlhavého, velice nejistého přání všeho dobrého. Pak se obrátil a rychle se vzdálil. Přešel Russell Street, prošel branou muzea a pokračoval po příjezdové cestě kolem trávníku s troskami soch, pokrytých šmouhami měděnky. Vědomí, že se ocitl v areálu muzea, ho přimělo ke spěchu. Kráčel ke schodům a pootevřeným dveřím, za nimiž byla hluboká tma. Nikdy v životě necítil takový strach ani vzrušení.

Začal vystupovat po schodech a vtom uslyšel na štěrku za svými zády nějaký dusot. S hrůzou se prudce otočil a vykřikl *běžte pryč!* ještě dřív, než se přesvědčil, kdo ho sem následuje. Blížil se k němu velitel, provázený většinou vojáků. *Nepůjdeš tam sám!* vykřikl a mířil puškou na Sholla, jako by mu chtěl vyhrožovat nebo ho chránit.

Sholl se rozběhl zpátky k němu. Počínání vojáků ho nepřekvapilo, ale nesmírně se teď styděl. Pokračovali směrem k němu, ale v jediném okamžiku se výrazy jejich obličejů změnily. Vytřeštěně zírali na něco, co se vynořilo z budovy muzea. Sholl slyšel za zády nějaký praskot, ale neohlédl se. Zpomalil až v okamžiku, když ho útočníci předehnali. Zastavil se pod schodištěm a rozpřáhl ruce, jako by chtěl zastavit příval, ale imaga proletěla kolem něho a s divokostí, jakou ještě nikdy nespatřil, se vrhla na vojáky.

Imaga byla oděna do chvějivého, stále se měnícího množství forem, vypůjčených od lidí, z jejich historie, střídajících se v rychlém rytmu jako přehlídka nahromaděného útlaku. Tvořila jediný ječící vichr pralidí s pazourky, faraonů, samurajů, amerických šamanů, Féničanů a Byzantinců, Sholl zahlédl helmy s nehybnými obličeji, pláty brnění, náhrdelníky ze zubů, vlající pláště a zlato. Postavy se řítily vpřed v pomstychtivém roji a vojáci na ně pálili s houževnatou, pože-

tilou odvahou, až z imag odlétaly kousky masa a cákance krve, ale bytosti se hned zase spojily a zaostřily v jeden celek a vypadaly neporušeně jako dřív. Ve výhledu se objevovala nová a nová těla imag, byla cupována na kousky a zase se skládala. Tohle totiž nebyli upíři, tohle byla osvobozená fauna zrcadel, využívající lidskou podobu jen k maskování.

Tohle nikdo nemohl očekávat. Něco takového by si žádný člověk nepředstavil. Když vojáci vstupovali do brány muzea, jistě očekávali, že budou mít alespoň určitou šanci na ústup. Teď, když imaga dospěla až k nim, vydávali zděšené výkřiky. *Nechte toho!* řval Sholl, ale imaga ho neposlechla. Ignorovala ho, ale to bylo všechno. Vynechala ho ze hry a pokračovala v masakru. *Nechte toho! Dost!*

Vojáci jeden po druhém podléhali. Když už jich pět nebo šest leželo na zemi v krvi nebo byli vytlačeni do prostoru, který se stočil do jiného rozměru, takže zmizeli nebo zmrzli na místě a tak už zůstali, Sholl se raději odvrátil. Nebyla to otrlost, co ho přimělo pokračovat ve vstupu po schodech, zatímco mu za zády ještě doznívал masakr. Nedokázal by se otočit, nedokázal by pozorovat to, čemu nemohl zabránit, protože se příliš styděl za své jednání.

Když se poprvé ohlédl a spatřil, že ho vojáci následují, nepocítil žádný šok. Místo toho ho zaplavil pocit viny. *Proč jsi jim dovolil tě doprovázet?* říkal mu vnitřní hlas. *Chtěl jsi mít společnost? Ochranu? Chtěls je obětovat?*

Sholl divoce zavrtěl hlavou a usilovně se snažil nemyslet na to, co se před muzeem právě děje. Třásl se po celém těle tak, že se téměř nedokázal držet na nohou. Zatlačil na pootevřené dveře muzea a tento pohyb se časově přesně shodoval s hrdelním zaječením za jeho zády, které zřejmě vydal velitel. Ve dveřích budovy Sholl zaváhal. *Nevěděl jsem přesně, co se stane. A říkal jsem jim, aby sem nechodili,* přesvědčoval sám sebe v duchu. Udělal dobře, že se je nenaučil znát jménem.

Byl opravdu hluboce nešťastný. S tváří zkřivenou pronikal hlouběji do temnoty a za zády zanechal dohasínající palbu a hrající si imaga.

V temnotě už nemusel jít daleko. Pomáhaly mu ozvěny jeho kroků a slabé zvuky boje venku. Věděl, kde musí najít Rybu Zrcadel.

Minul jižní schodiště a přešel do obrovské sloupové haly, kde ještě na stěnách zůstaly nedotčené šipky k toaletám a kavárnám. Zjistil, že pláče. Nadešel ten okamžik, ocitl se tady, konečně připravený k setkání s mocí imag, s jejich velitelem, s Rybou Zrcadel. Zadržel dech a soustřeďoval se na svůj plán. Čítárnu měl přímo před sebou. Několikrát se zhluboka nadechl a vstoupil do ní.

Čítárna. Okrouhlá síň, která bývala srdcem Britské knihovny a pak ji předělali na bezúčelné ohnisko muzea. Její kupoli měl vysoko nad hlavou. Většina polic už byla dávno vyprázdněná: zůstaly tu jen přízraky knih. Ohromný sál ozařoval stropními okny měsíc, ale nebylo to díky jeho světlu, že Sholl rozeznával všechny obrysy, nejmenší podrobnosti a dekorace tohoto prostoru. Všechno se zdálo jako vyleptané ve stínech stínů, ale přesto zřetelné v černém slunečním světle, vyzařujícím z bytosti v samém středu místnosti jako z temné hvězdy, neviditelné, ale neúprosně si vše podmaňující a vzdorující jakýmkoli myšlenkovým analýzám. Ta bytost byla viditelná jen v náznaku, nesmlouvavě určovala a vnucovala okolí svá vlastní měřítka a hlídala tento rozbouřený válcový prostor s kočičí, rybí lehkostí. Ryba Zrcadel.

Její nekonečně obsáhlá pozornost, prostá jakékoli empatie, se pomalu upřela na Sholla. Cítil, že jak ho bytost hodnotí, stává se jeho podoba přesnější, vymezuje se určitěji a vyhraněněji. Pod vlivem této důkladné prohlídky se instinktivně naježil.

Nemohl dýchat strachy.

Dotkneš se mě? ptal se v duchu.

Ovládl se; to už stačilo. Připadalo mu, jako by se snažil protlačit skrz led, ale přiměl se k pohybu. Vykročil vpřed stěnou vlastní hrůzy z nepřirozena. Přesně kvůli tomu přece přišel. Neocitl se tu proto, aby jen nečinně civěl. Má přece svůj plán.

Museli to vědět. Beze vší pochyby museli znát pravdu. Tak byla to snad hra? Nevadil jsem jim?

Dlouhý čas po uvěznění imag se jejich svět vůbec nepodobal vašemu. Kromě klidné vodní hladiny mělo všechno velice odlišné tvary a jiné rozměry. Tento stav trval opravdu dlouho. Ale rozpínavost amalgámu, přibývání zrcadel po celé planetě znamenalo méně a méně prostoru pro ten druhý svět, daleko méně možností, aby zůstal jiný. Místa, kde se mohla uplatňovat estetika imag, se zmenšovala a byla stále vzácnější. Naopak území napodobenin rostla.

Našli jsme způsoby, jak co nejvíc zmenšovat svou bolest. Když si jedna žena v Římě pohrávala se zrcadélkem, znamenalo to snad, že se celý vesmír imag musí podle toho kolébat jako loď na vlnách? Když se jeden muž podívá do třiceti oken, znamená to naprostý konec svobody pro třicítku imag? Nalezli jsme určitá řešení. Dokonce i věžňové mají jisté strategie.

Nechat zrcadla nebo jen jejich amalgámové vrstvy pohybovat se, přecházet mezi světy. Nechte je ohýbat prostor, takže se jedno imago může zdát zlomené, ale bude vždycky odpovídat jednomu z vás. Od rozmaru k preciznosti.

Bylo to pořád ještě vězení, ale jeho pravidla sahala od velké svobody, jen s příležitostným, tyranským a krutým potrestáním, až k typu žaláře s pevnou strukturou, se spoustou omezení, naprosto zbaveného volnosti. S rozpínáním zrcadel to všechno začalo být nutné. Teď to vidím. Pochopil jsem to. Předtím jsem to nevěděl. Když jsme museli čelit tupé dynamice zrcadel, našli jsme novou strategii a ta dodala světu imag určitý tvar.

Když jsem prošel hranicí světů, prorazil jsem hladinu jezírka a vymrštil jsem se na blízký strmý svah. Energií nárazu jsem se kutálel po zemi a bál jsem se, aby mě gravitace nestáhla zpátky a abych neuvízl pod vodou tam na druhé straně.

Zastavil jsem se a nadechl jsem se zrcadlového vzduchu. Zachvěl jsem se.

Vyšel jsem po cestičce nahoru, udivený pocitem země pod nohama, barvou noční oblohy, obrysy stromů. Šel jsem velice pomalu. Bál jsem se, co v tomto světě možná naleznu. Hmatal

jsem prsty u nohou hlínu, naslouchal jsem větru. Vynořil jsem se z lesa a vydal jsem se do města, anýdnoL.

V tomto světě je levá strana prohozená s pravou, a tak nápisy hlásají dohcv a ědzíj v tsondeřp jed, ale ve všech ostatních ohledech je město úplně stejné. Neexistoval ani kousíček světa, který by byl v bezpečí před zrcadly, a tak to imaga nakonec vzdala a vytvořila jeho přesný odraz.

Když jsem sem přišel, zadržoval jsem velice dlouho dech - totiž chci říct, když jsem se vrátil, ačkoli i to by bylo chybné. Je to, jako by se Londýn obtiskl do pijáku a já jsem vkráčel dovnitř papíru.

Toulal jsem se Islingtonem - už mě nudí dávat všemu zrcadlová jména - a podél železnice směrem na Kensal Rise. Za zády mi stoupá po obloze slunce, na špatné straně oblohy. Připadá mi, že jsem se vrátil domů.

Tohle místo je totiž podobnější Londýnu než samotný dnešní Londýn: nenastaly tu žádné změny, nevidím tu výměšky imag ani známky války. Je to tu stejné jako kdysi v Londýně. Nepropukly tu žádné požáry. Je to jen a jen šedé, tiché město, pusté, na špatné straně zrcadla. Vyprázdněná podoba. Velice často tu jsou jediným zvukem moje vlastní kroky.

Imaga, všechna opojená svobodou, zmizela, unikla otevřenými dveřmi, aby vykonala pomstu a začala žít podle svého. Fauna zrcadel zmizela. Nejsou tu ptáci - nikdy tu nebyli, jen drobné úlomky imagové hmoty, která je kopírovala. Nejsou tu rysi ani lišky žijící uvnitř města, žádný hmyz. Ale zvláštní věc: město přece jen není úplně prázdné.

Nejsem první příchozí. I jiní si našli cestu zpět. Letmo jsem je zahlédl na okrajích ulic nebo šplhající po odrazech stromů. Je jich velice málo, jen tu a tam se na okamžik objeví: muži i ženy, zdivočelí a odění v potrhané vlně a kožešinách, proběhnou ulicemi, ale nechovají se jako v ulicích města. Nevím, jestli jsou to vzbouřená imaga, anebo.uprchlí lidé. Některým upírům určitě vadí uvěznění v tělech z masa a kostí natolik, že odmítnou žít se svými druhy, a každému člověku musí zdejší končiny připadat jako božsky poklidné útočiště.

To jsou tedy moji spoluobčané. Jsou vyděšení - řekl bych, že to já jsem taky - ale všichni tu jsme v bezpečí. Neexistuje tu nikdo, kdo by nás chtěl zabít. Už mi nic nehrozí. Můžeme se procházet těmito prázdnými zrcadlovými ulicemi a hledat své oblíbené trasy ve stranově převráceném obraze, jako bychom znovu objevovali zasuté vzpomínky. Nikdo nám nebrání, když chceme být sami.

V okamžiku, kdy můj pačoga vypadl ze zrcadla, se sklo roztříštilo a pořezalo mi obličej, ale zareagoval jsem bleskově. Chytil jsem ho, svůj vlastní vrčící, vzteklý obličej. Nepolekal jsem se, nepodlehl jsem pocitu, že musím šílet. Stejně jsem nikdy svému zrcadlovému odrazu nevěřil. Proto mě ten zážitek zastihl právě tam, na toaletě nemocnice poblíž oddělení melancholiků a hysteriků, kde jsem byl hospitalizovaný.

Váleli jsme se po zemi a snažili jsme se jeden druhého zardousit ve střepech rozbitého zrcadla. Rvali jsme se pod pisoárem, rozráželi jsme dveře prázdných kabin. Třebaže my - tedy chci říct oni, upíři - jsou silní a je těžké je zabít, s pomocí dlouhých ostrých střepů zrcadlového skla jsem to dokázal. Bodal jsem a řezal, poranil jsem si přitom prsty a cítil jsem, jak se mi svaly chvějí námahou, ale po dlouhém boji jsem ležel v krvi, která byla víc jeho než moje, a můj dvojník měl odřezanou hlavu. Byl mrtvý a já jsem byl rozjařený a vyděšený zároveň. Ale v zrcadle jsem se už neodrážel.

Pak jsem se o tom pokoušel říct ostatním, ale vyšel jsem z toho celý zakrvácený a pacienti, kteří mě objevili, křičeli z plných plic, že se stala vražda. Pak si všimli, že mi chybí odraz v zrcadle, a zděšeně ječeli, že jsem se proměnil v netvora. Obvinili mě, že jsem upír. Moji přátelé! Zírali na mě, jak jsem celý od krve, třeštili zraky na prázdné zrcadlo se strachem tak divokým, že jsem raději uprchl.

Žil jsem pak velmi dlouho. Nevím proč. Možná že nás zabíjejí naše imaga. Dokonce i když jsou uvězněná v našich napodobeninách, možná že jejich nenávist projde sklem a pomalu nás rdousí po celou dobu našeho života, která je nám vyme-

zena. Jenomže já jsem zabil své imago, a tak jsem neumíral. Žil jsem velice dlouho a osaměle. Po mnoho a mnoho let jsem nevěděl, kdo vlastně jsem, a bál jsem se mnohem víc než tehdy, když jsem měl opravdové potíže, daleko víc jsem se bál vás všech a ošklivil jsem si vás víc a víc, ten příval, hořký a stále sílící, a stále jsem byl sám.

Teď jsem vůbec poprvé za zrcadlem, ale znám všechny příběhy imag nazpaměť. Moji bratři mi je vyprávěli. Šeptali mi skrz chladné sklo všechny ty příběhy ze starých Benátek. Tam bych se ocitl moc rád. A také všechny příběhy o Žlutém Císaři. Vytíral jsem podlahy a dezinfikoval toalety po mnoho let, na všech možných místech, jen abych mohl pracovat v blízkosti svých bratří za zrcadly a šeptat jim, když jste právě nebyli nablízku, protože obchod zavřel nebo přijel vlak. Na takových místech je kupodivu bezpečno. Nikdo si nevšiml, že vím o tom, že nemám zrcadlový odraz.

Existují strategie, jak si počínat, aby ostatní nepoznali, že nejste v zrcadle vidět. Musíte se umět pohybovat, umně kličkovat, nenápadně se shýbat. Je těžké se to naučit a jeden mistr hned pozná druhého. Když jsem si všiml té ženy ve stanici metra, okamžitě jsem ji začal pokládat za svoji novou sestru. Pozoroval jsem ji, jak elegantně uhýbá před lesklými stěnami a okny. Posadil jsem se s ní v kavárně a přiměl ji, aby mi pověděla, kdo je a čím bych se mohl stát já. Velmi dlouho neříkala vůbec nic. Když jí konečně došlo, že ji nezradím, když si všimla, jak se celý chvěju, jak jsem rozrušený, jak je pro mě důležité společenství ostatních, pověděla mi toho dost - všechno, co jsem potřeboval vědět.

Přešel jsem na jejich stranu a vůbec jsem toho nelitoval. Měl jsem vás všech po krk. Toho večera jsem odkryl zrcadlo v místnosti, kde jsem přespával, přitiskl jsem se k jeho prázdné ploše a zašeptal jsem do skla, co chcete, abych udělal?

Dlouho jsem byl špionem. Trávil jsem dny na vašich toaletách, v noci jsem spal s uchem na skle a poslouchal jsem příběhy. Museli vědět - nevěřím, že by to nevěděli - kdo ve skutečnosti jsem, že nejsem stejný jako ostatní upíři. Přesto mě

odměnili: a když prošli zrcadly do lidského světa, nechali mě naživu jako jednoho ze svých zmrzačených průzkumníků. Viděl jsem je, imaga, jak zabíjejí každého člověka v dohledu, ale mě vždycky vynechala. Žil jsem mezi upíry. Zachránili mě. Zachránili mě před mužem, kterého se sami nemohli dotknout a kterého jsem se já dotkl. Tehdy jsem se předvedl! A teď jsem se od nich odvrátil, utekl jsem a skryl jsem se před nimi.

Po dlouhých letech, kdy jsem necítil vůbec nic, jsem najednou zjistil, že se stydím. Přísahám, že nevím před kým: nevím, která z mých zrad ve mně vyvolává pocit hanby. Jsem špatný člověk, nebo špatné imago? Odkud se bere má bolest?

Tohle téměř prázdné město na mě působí konejšivě. Vím, že ta iluze, ta malá pošetilá hra, kterou jsem hrál (že jsem upír), skončila, a nalézám útěchu v tom, že jsem jednoduše sám.

Teď na mně není vůbec nic výjimečného. Na té druhé straně už lidé nemají zrcadlové odrazy. Ale kdybych se tam vrátil a chtěl bych být jako oni, stala by se ze mě oběť. Ne že by mě to děsilo - spíš je mi to lhostejné. Ale hodlám zůstat tady, v tomto městě, kde mohu být sám.

Rád bych věděl, kdo byl ten muž, kterého se moji bratři, imaga, odmítali dotknout. Zajímalo by mě, proč na něj nechtěli sahat a co se chystal podniknout.

Tenhle téměř prázdný Londýn se mi líbí. Vzduch je tu chladný. Je tady jídlo - plechovky a lahve ve všech opuštěných obchodech, se zrcadlově nadepsanými nálepkami.

Začal jsem šplhat na věže a rozhlížet se z nich - když světlo sílí a zase slábne - vyhlížím přes stranově převrácený horizont, sleduju tok řeky, která se stáčí opačným směrem, mrakodrapy na špatné straně města. Uklidňuje mě to. V celém městě jsou světla zhasnuta a prohání se jím vítr, takže připomíná nějaký přírodní útvar. Někde se nepatrně pohne ve větru okenní tabulka. Z téhle výšky někdy vidím jiné občany, kteří

uprchli ze všeho toho chaosu na druhé straně. Některé z nich už poznávám: jednou dvakrát denně se vzájemně míjíme, zahlédneme se na opačných koncích ulice a já vím, že oni mě poznávají také.

Neusmějeme se, naše pohledy se nesetkají, ale známe se. Jsme tu v bezpečí: nebojíme se jeden druhého.

Někdy se dívám do kaluží (dávám pozor, abych do nich nešlapal) a snažím se něco zahlédnout v jejich temnotě. Přemítám o tom, co se děje v Prvním Londýně.

Jeden z uprchlíků v mém tichém městě dělá totéž. Viděl jsem ho, jak stojí nad vodou, ruce založené v bok. Dřepl si a pozoroval hladinu. Narostly mu vousy, protože o sebe nedbá, a je zahalený do pláště, který kdysi býval drahý. Pozoroval jsem ho a viděl jsem, že i on si povšiml mě, ale ještě jsme spolu nepromluvili. Stojíme na protilehlých koncích ulice, střídavě hledíme každý do své vlastní kaluže a připadá mi, jako bychom byli ve stejné místnosti a chystali se, že se seznámíme.

Slunce zapadá nad mým tichým Londýnem, na východní straně oblohy.

Tohle je kapitulace, pomyslel si Sholl. *Tak by to mělo být vyřčeno.*

Odraz je změna směru vlny - třeba světelné - při průchodu do nového prostředí. *Neexistuje nic, co bychom mohli udělat,* pomyslel si Sholl. *Nic jsme neměli. Musíme změnit směr.*

Ryba Zrcadel mu naslouchala.

Kapitulujeme, oznámil jí Sholl znovu. Tohle byl od počátku jeho záměr.

Je to opravdu tak? Spočívá celý plán právě v tomhle? Sholl nevěděl, komu patří hlas, který se v něm právě vtělil ve slova. Ta otázka mu tkvěla pevně v mysli, čirá a naléhavá.

Co po mně budeš žádat? pomyslel si.

Nesnažil se sám sebe přesvědčovat, že vojákům nelhal, že jim ohledně svého plánu nic neslíbil: opravdu jim sice neřekl nic, ale věděl, že je tím ve skutečnosti ošálil.

Ryba Zrcadel se obrátila a přiblížila se k němu. Přitom zabrala víc prostoru a vyzářila temné světlo. Naslouchala mu bez poznámek. Byla ochotná ho vyslechnout, zjistit, s čím za ní přišel.

Nechci dopustit, abychom byli zničeni, pomyslel si. *Tohle dokážeme. Oni mi naslouchají.* Nevěděl, jestli je to pravda. Věděl jen to, že ho imaga nezabijí a že jim tedy může učinit svoji nabídku a vznést vůči nim svůj požadavek.

Nikdo jiný se k nim nedokázal dostat dost blízko ani na dost dlouhou dobu, aby se o to pokusil. Uvědomoval si, že tohle je jediná šance, kterou lidé mají. Možná že už nikoho jiného nevyslechnou.

Neponižoval se, nežadonil ani nebouřil vzteky. Nepřipravil si žádný trik. Přišel sem jako člověk, který se prohlásil za londýnského generála, jako mluvčí všech lidí, uznávající skutečnost, že jeho strana prohrála válku, a žádal o mír, jak to dělají poražené národy.

Už nás nepotřebujete zabíjet, pomyslel si. *Zvítězili jste*.

Na tu myšlenku Sholla přivedlo vzlykání důstojníka z Liverpoolu, který se marně pokoušel vyladit rádio. Po půlnoci stál Sholl celý otřesený v chodbě za místností s rádiem a naslouchal, jak ten muž pláče a marně pátrá v šumu po nějakých hlasech. To neúnavné šumění Sholla deprimovalo.

Co když všichni čekají, pomyslel si tehdy, na nějaký kontakt, na to, až uslyší rozkazy, ale přitom neexistuje způsob, jak by se lidé mohli mezi sebou dorozumět? Možná že se vláda ještě skrývá někde ve vyhnanství, v nějakém podzemním bunkru, a dělá rozhodnutí, která jsou naprosto nesmyslná, nebo už jsou všichni po smrti. *Ale vždyť v tom není žádný rozdíl!* V každém případě nedokáží promlouvat ke svým vojákům. Neexistuje nikdo, kdo by rozhodoval. Vojáci jsou placení, aby bojovali, a jejich rozptýlené jednotky se o to snaží, pronásledují lidské bandity, ale pokud se imaga vůbec obtěžují se jimi zabývat, nastanou vždycky pravá jatka. Ale vojáci přece nemusí jen bojovat: někdy se také vzdávají nepříteli.

Sholl postupně nabyl jistoty, že je nutné, aby se lidé vzdali. Co když se imaga nedopouštějí tupého, bezmyšlenkovitého masakru, ale pokračují prostě ve vedení války, protože jim nikdo neoznámil, že skončila? Třeba jsou na tom úplně stejně jako vojáci. Vyčkávají. Čekají na rozhodnutí, které nikdo není schopen udělat, na příkaz, který jim nikdo nevydá.

Co když tu neexistuje nikdo, kdo by jim dal rozkaz k zastavení bojů? Bude snad válka pokračovat tak dlouho, až utichne v důsledku entropie nebo až bude usmrcena i poslední lidská bytost?

Sholl postupně pochopil, že jemu osobně nehrozí od imag nebezpečí. Až do svého sestupu do hlubin stanice metra Hampstead si tím nebyl jistý, ale žil daleko déle, než by podle zákonů pravděpodobnosti měl: postupně vyvíjel stále menší úsilí, aby se skrýval, a fauna zrcadel, imaga i pojídači mrtvol se mu vždycky vyhýbali, ustupovali před ním, bez nějaké úcty nebo viditelného strachu, ale jako by zaznamenali nějakou jeho odlišnost.

Co to může být? přemítal Sholl. S úžasem dospěl k závěru, že byl zřejmě vybrán k nějakému úkolu. K tomuto úkolu. Zřejmě ho obdařili právem mluvit za všechny lidi. Kapitulovat. Dostal úlohu Jidáše a spasitele zároveň.

Nekladl žádné požadavky, ale nabídl podmínky, které se mu zdály rozumné, podmínky naprostého, ale přesto důstojného podrobení. Konec všeho nepřátelství. Lidé budou vzdávat vítězům čest, projevovat jim poslušnost v podobě *modliteb*, pokud to bude Ryba Zrcadel požadovat. Udělají, cokoli bude nezbytné. A na oplátku budou smět zůstat naživu.

Možná se z nás stanou kočovníci, pomyslel si. *Nebo zemědělci, nevolníci orající mezi troskami Londýna. Malá lidská kolonie uprostřed říše imag. Postupem času se to ustálí na zaostalé civilizaci, zaručující svobodu těm, kteří nebudou vyvolávat potíže. Pak bychom si mohli znovu začít dělat nějaké plány* - tady se Sholl zarazil v proudu myšlenek. Proto sem přece nepřišel. Nehodlal složitě plánovat dvojité blufy, to přece nejde. Tohle je prostě a jednoduše kapitulace.

Jsem druhý Pétain? Kolaborant? Budou se děti častovat mým jménem jako nadávkou? Ale co, aspoň že vůbec budou nějaké děti.

Budeme žít, povíme si mezi sebou, že jsme tenhle boj prohráli, ale přežijeme, třeba i ve ghettech, když nebude vyhnutí, ale budeme žít. Vytvoříme novou historii. Kdoví, čím se staneme. Ale budeme na světě dál, přetrváme.

Někdo musí tohle rozhodnutí udělat. Buď tohle, anebo všichni zemřeme, stejně už jsme tomu blízko.

Vzpomněl si na to podivné imago, které mu pomohlo. Pořád úplně nechápal jeho pohnutky. Znovu si zahanbeně vybavil vojáky venku před muzeem, kteří ho následovali v rozporu s jeho příkazy a splnili tak jeho obavy a které ještě teď masakrovaly stráže Ryby Zrcadel. Tytéž stráže mu dovolily projít a čekaly, jak se zachová, ať už od něj čekaly cokoli.

Možná jsem to všechno pochopil špatně. Možná že mě nenechávají na pokoji z tohohle důvodu - co když vybraný člověk nepochopí správně, proč ho vybrali?

Na takové úvahy teď bylo příliš pozdě. Svoji nabídku - požadavek míru, *kapitulaci* - už učinil. Sholl sklonil uctivě hlavu a ustoupil zpět. Pokoušel se cítit jako vůdce. Lidé neměli, co by nabídli na výměnu - nezbyla jim naprosto žádná síla. To jediné, co mohl Sholl učinit, bylo, že se v budoucnu stane velitelem vojáků, poražených vojáků, nikoli banditů a loupeživé lůzy. To jediné měl v rukou. Pokud se tak Ryba Zrcadel rozhodne, může Sholla ignorovat a nechat pozabíjet zbylé Londýňany až do posledního dítěte. Sholl neměl v rukou nic než svoji kapitulaci. Výstřední a přehnaně sebevědomou domněnku, že kapitulace závisí na něm, že je jeho úkolem. Ve veškeré jeho pokoře se skrýval tento poslední nárok, tato domýšlivost samozvance. Nic víc ale neměl. Poníženě prosil. Celý vnitřně sežehnutý žadonil o slitování, jako generál prosí generála.

Ryba Zrcadel začala zářit. Sholl ustoupil zpět, s rukama vzpaženýma a s dlaněmi otevřenými. Čekal, jak se přemožitel jeho země rozhodne.

Toto je příběh kapitulace.

přeložila Eva Hauserová

Zvířata ze zrcadel

... V oněch dobách svět zrcadel a svět lidí nebyly od sebe neprodyšně odděleny jako dnes. Byly naopak odlišné; bytosti, barvy a tvary si vzájemně neodpovídaly. Obě říše, zrcadlová a lidská, žily navzájem v míru; z jedné do druhé se procházelo zrcadly. Jedné noci zrcadloví lidé přepadli Zemi: Byl to mocný úder, ale nakonec zvítězilo po krvavých bojích' čarovné umění Žlutého Císaře. Ten odrazil útočníky, uvěznil je v zrcadlech a přikázal jim opakovat jako ve snu všechna lidská gesta. Zbavil je jejich vlastní síly i tvarů a degradoval je na poslušné odrazy. Jednoho dne se však proberou ze své kouzelné letargie.

Nejprve se probudí Ryba (prchavá, zářící bytost... zahlédnutá někdy v hlubinách zrcadel). V hloubi zrcadla spatříme jemnou čáru, jejíž barva nebude připomínat žádnou jinou. Potom se začnou probouzet další. Postupně se od nás oddělí, postupně nás přestanou napodobovat. Prolomí bariéru skla a kovu, a tentokrát nebudou poraženi. Po boku zrcadlových tvorů budou bojovat vodní příšery ... před invazí uslyšíme z hloubi zrcadel řinčení zbraní.

Jorge Luis Barges: Fantastická zoologie
(přeložil František Vrhel)